

PRILOZI

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE
HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
PEDAGOŠKI ZAVOD
TUZLANSKOG KANTONA
TUZLA**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND
HERZEGOVINA
TUZLA CANTON
PEDAGOGICAL INSTITUTE
OF TUZLA CANTON
TUZLA**

Broj: _____

Datum: _____

Na osnovu člana 11. Pravilnika o organizaciji takmičenja učenika osnovnih škola I člana 11. Pravilnika o organizaciji takmičenja učenika srednjih škola, (Službene novine Tuzlanskog kantona, broj: 1/23), Pedagoški zavod utvrđuje:

Propozicije takmičenja

I

PROPOZICIJE TAKMIČENJA IZ KNJIŽEVNOSTI, NASTAVNOG PREDMETA: BOSANSKI, HRVATSKI I SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST ZA VI, VII I VIII RAZRED OSNOVNIH ŠKOLA TUZLANSKOGA KANTONA

1. Organizacija, tehnički uslovi i vremenski okvir

a) Period održavanja školskog, općinskog (gradskog) i kantonalnog takmičenja

Takmičenje iz književnosti, nastavnog predmeta: Bosanski, hrvatski i srpski jezik i književnost u školskoj 2022/2023. godini organizovat će se za kategorije: VI, VII i VIII razred osnovne škole. Takmičenje će se održati u okviru tri nivoa: školsko, općinsko (gradsko) i kantonalno takmičenje učenika osnovnih škola.

Školsko takmičenje organizovat će i provesti predmetni nastavnici do 24. februara (petak) 2023. godine. Nakon školskog takmičenja svaka osnovna škola dostavlja imena po jednog učesnika na dalje općinsko (gradsko) takmičenje za svaku kategoriju: VI (1 učenik), VII (1 učenik) i VIII (1 učenik) razred.

Općinska (gradska) takmičenja održat će se 15. marta (srijeda) 2023. godine. Važna napomena: Sva općinska takmičenja počinju u isto vrijeme: u 10:00 h. Prva tri učenika iz svake kategorije sa najvišim brojem bodova plasiraju se na kantonalno takmičenje.

Kantonalno takmičenje iz književnosti nastavnog predmeta Bosanski, hrvatski i srpski jezik i književnost za učenike osnovnih škola za VI, VII i VIII razred organizovat će se i održati 12. aprila 2023. godine.

b) Prijave učesnika takmičenja

Prijave učesnika (ime škole, ime i prezime učenika/učenice, ime i prezime nastavnika/nastavice) na vrijeme dostaviti školi domaćinu općinskog takmičenja nakon primljenog poziva škole, domaćina.

c) Vrijeme trajanja izrade takmičarskog testa

Datum i način organizovanja školskih takmičenja iz književnosti nastavnog predmeta Bosanski, hrvatski i srpski jezik i književnost odredit će predmetni nastavnici u okviru svojih škola.

3. Način provjere znanja, vještina i sposobnosti

U okviru školskih takmičenja način provjere znanja učenika VI, VII i VIII razreda odredit će predmetni nastavnici škole.

PRILOZI

Općinska (gradska) takmičenja organizovat će se izradom testa za učenike u tri kategorije. Svaki test sadržavat će 50 pitanja. U testovima će procentualno jednako biti zastupljeni različiti oblici pitanja i zadataka, dovoljni za izradu testa u vremenskom okviru od 90 minuta.

Testove, kao i prethodne godine, preuzima predstavnik škole domaćin (i općinskog i kantonalnog nivoa) u Pedagoškom zavodu Tuzla (kod tehničkog sekretara PZ)

Napomena: Općine koje imaju jednu osnovnu školu na svom području, školsko takmičenje organizuju kao općinsko, s tim da na kantonalno takmičenje dostavljaju samo po jednog učesnika za VI (1 učenika), VII (1 učenika), VIII (1 učenika) razred.

Kantonalno takmičenje organizovat će se za učenike koji su na općinskim (gradskim) takmičenjima osvojili više od 90 bodova (uključujući i broj bodova 90). U testovima će procentualno jednako biti zastupljeni različiti oblici pitanja i zadataka, dovoljni za izradu testa u vremenskom okviru od 120 minuta.

Komisije za pregled i bodovanje takmičarskih testova na općinskom nivou rezultate i podatke o učesnicima takmičenja koji su se plasirali na kantonalno takmičenje (škola, ime i prezime učenika, broj bodova, ime nastavnika mentora) su dužna dostaviti Pedagoškom zavodu Tuzla na e-mail adresu: mazra@pztz.ba isključivo na dan 15.03. 2023. do 15:30. (Neblagoveremeno dostavljeni rezultati neće se uvrstiti u dalje kantonalno takmičenje.) Istovremeno, istu poruku, odnosno rezultate poslati i na adresu ovogodišnje škole domaćin kantonalnog nivoa takmičenja OŠ „Teočak“ : os.teocak@gmail.com

Kompletan Izvještaj o sprovedenom takmičenju komisija je dužna dostaviti Pedagoškom zavodu najkasnije 5 dana od dana takmičenja u skladu sa Odlukom Zavoda

5. Vrednovanje i objava rezultata, prigovori i žalbe

Vrednovanje i objava rezultata, prigovori i žalbe definisane su Pravilnikom o organizaciji takmičenja osnovnih škola Tuzlanskog kantona Vrijeme za vrednovanje takmičarskih zadataka se utvrđuje propozicijama takmičenja i ne može biti duže od 60 minuta nakon isteka vremena za izradu takmičarskih zadataka.

Pravo uvida u rad i eventualno podnošenje opravdanog prigovora takmičarskoj komisiji na preliminarne rezultate takmičenja ima takmičar.

O prigovorima odlučuje takmičarska komisija u roku od 30 minuta.

Napomena: Kako bi se izbjegla situacija da se na kantonalnom takmičenju u konačnici pojavi više takmičara sa istim brojem bodova, tj. dijele 1. 2. ili 3. mjesto, za takve učesnike u obzir će se uzeti broj bodova osvojenih i na općinskom takmičenju.

6. Nagrade, priznanja i pohvale takmičarima, mentorima i školama

Regulisano Pravilnikom o organizaciji takmičenja osnovnih škola Tuzlanskog kantona i Odlukom Zavoda.

Napomena: Biltene općinskog i kantonalnog takmičenja potrebno da škole domaćini obavezno dostave školama učesnicama na takmičenjima, radi vjerodostojnog dokaza o učešću i plasmanu na općinskom i kantonalnom takmičenju.

PRILOZI

II PROCEDURE ZA ORGANIZACIJU TAKMIČENJA UČENIKA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA TK IZ PREDMETA ENGLLESKI I NJEMAČKI JEZIK

Osnovne škole

Učenici osnovnih škola se takmiče na nivou VII, VIII i IX razreda i to:
CEFR nivo takmičenja za engleski jezik je B1/B1+ za IX razred,
CEFR nivo takmičenja za engleski jezik je A2/B1 za VIII razred i
CEFR nivo takmičenja za engleski jezik je A2 za VII razred.

CEFR nivo takmičenja za njemački jezik je A2 za IX razred

Učesnici na općinskom takmičenju

Učesnici na općinskom/gradskom takmičenju su učenici koji su na održanom školskom takmičenju ostvarili plasman na općinsko/gradsko takmičenje. Nastavnici u osnovnim školama će pravovremeno organizirati školsko takmičenje učenika, kako bi se najmanje 10 (deset) dana prije općinskog/gradskog takmičenja znali učesnici takmičenja iz svake škole. Plasman na općinsko/gradsko takmičenje ostvaruju tri učenika **za svaki razred** s najboljim rezultatima na školskom takmičenju.

Po pozivu škole organizatora takmičenja, škola će prijaviti tri učesnika za općinsko/gradsko takmičenje **za svaki razred**.

1.2. Učesnici na kantonalnom takmičenju

Kantonalno takmičenje se fokusira na visoka postignuća znanja učenika te učešće takmičara uslovljava odličnim rezultatom svakog učenika ponaosob sa općinskog takmičenja koji treba biti 75% ili više od ukupnog broja bodova na takmičarskom testu. Svi učenici koji na općinskom/gradskom takmičenju ostvare rezultat veći od 75% su se plasirali na kantonalno takmičenje.

Takmičarski test **na kantonalnom takmičenju** sadrži dio „Additional test“, a taj dio se ne računa u ukupan zbir bodova. „Additional test“ sadrži materijale iz literature koja je adekvatnog nivoa, a koji nisu iz kataloga za pripremu takmičenja. „Additional test“ služi za preciznije određivanje plasmana učenika, odnosno rangiranje od 1. do 3. mjesta na takmičenju.

Svaka škola je dužna pravovremeno prijaviti takmičare školi - domaćinu takmičenja i preuzeti svu odgovornost za svoje učenike uz obezbjeđenje neophodne podrške u svakom pogledu.

Srednje škole

Učenici srednjih škola se takmiče na tri nivoa i to :

Engleski jezik:

- a) prvi nivo – prvi razred (CEFR – B1+)
- b) drugi nivo – drugi razred (CEFR – B2)
- c) treći nivo – treći razred (CEFR – B2+)

Njemački jezik:

- a) prvi nivo – prvi razred (CEFR A2)
- b) drugi nivo – drugi razred (CEFR B1)

PRILOZI

c) treći razred – treći razred (CEFR B2)

2.1. Učesnici na takmičenju

- Učenicima srednjih škola takmiče se samo na kantonalnom nivou takmičenja
- Svaka škola prijavljuje po tri učesnika za svaki od prethodno navedenih nivoa.
- Mješovite srednje škole koje u svom sastavu imaju i gimnazijska odjeljenja računaju se kao dvije škole.

Škola- domaćin ima obavezu da omogući optimalne uslove za takmičenje.

2.2. Plasman i rang liste

- Svi učenici koji se takmiče na istom nivou rade jedan takmičarski test bez obzira iz koje škole dolaze.
- Nakon takmičenja objavljuju se dvije rang liste za svaki nivo i to:

a) rang lista učenika gimnazija

b) rang lista učenika stručnih i tehničkih škola

- Na promociji proglašenja pobjednika posebno će se proglasiti pobjednici za učenike gimnazija, a posebno za učenike stručnih i tehničkih škola.

Takmičarski test sadrži dio „Additional test“, a taj dio se ne računa u ukupan zbir bodova. „Additional test“ sadrži materijale iz literature koja je adekvatnog nivoa. „Additional test“ služi za preciznije određivanje plasmana učenika, odnosno rangiranje od 1. do 3. mjesta na takmičenju.

3 Regularnost takmičenja (osnovne i srednje škole) i plasman

Regularnost takmičenja obezbjeđuje Takmičarska komisija koja se pred početak takmičenja bira iz redova nastavnika engleskog/njemačkog jezika. Stalni član Komisije je jedan nastavnik iz škole - domaćina takmičenja.

Izabrana Komisija provodi sve aktivnosti na takmičenju. U prisustvu svih članova od predstavnika Pedagoškog zavoda preuzima i otvara zapečaćene koverta sa takmičarskim testovima za sve učesnike u takmičenju. Komisija rješava eventualne nesporazume i donosi konačne odluke. Testove na kantonalnom nivou za sve učesnike dostavlja ovlašteni predstavnik Pedagoškog zavoda i ustupa Komisiji. Komisija za provjeru ključa broji minimum pet članova. Svaki pojedinačni rad učesnika u takmičenju pregleda i potpisuju tri člana komisije, a preporuka je da se Komisija za ispravljanje radova organizuje kroz rad više članova.

Nastavnici koji ne dežuraju u učionicama su obavezni raditi na pregledu urađenih testova i utvrđivati bodovni uspjeh.

III

PROPOZICIJE ZA TAKMIČENJE UČENIKA IZ MATEMATIKE OSNOVNIH ŠKOLA TK

Na osnovu rezultata školskih takmičenja iz matematike, formirati ekipe za općinsko/gradsko takmičenje iz matematike prema uspjehu učenika, u pravilu prva tri mjesta za svaki razred, ako se drugačije ne postigne dogovor na općinskim/gradskim aktivima nastavnika matematike.

Domaćini općinskih/gradskih takmičenja se dogovaraju na općinskom/gradskom Aktivu direktora osnovnih škola.

PRILOZI

Nakon održavanja općinskih/gradskih takmičenja iz matematike, potrebno je formirati ekipe za kantonalno takmičenje koje trebaju imati različit broj učesnika, zavisno od broja učenika i škola po općinama. Brojnost ekipa po općinama je predstavljeno na donjoj tabeli. Preporučuje se direktorima škola da ne vrše pritisak na nastavnike matematike da po svaku cijenu, ako nema talentovanih učenika – takmičara, odvede učenike na takmičenje.

R.B	Općina	Broj škola na nivou općine	Broj učenika za takmičenje po razredima	Ukupan broj članova ekipa škola
1.	Banovići	5	3 x 4	12
2.	Čelić	3	2 x 4	8
3.	DobojIst.	2	2 x 4	8
4.	Gračanica	11	6 x 4	24
5.	Gradačac	7	4 x 4	16
6.	Kalesija	5	3x 4	12
7.	Kladanj	2	2 x 4	8
8.	Lukavac	8	5 x 4	20
9.	Sapna	1	1 x 4	4
10.	Srebrenik	8	5 x 4	20
11.	Teočak	1	1 x 4	4
12.	Tuzla	24	11 x 4	44
13.	Živinice	9	5 x 4	20
Ukupno		86		200

Zadani broj ne mora biti ispoštovan, ako nema dovoljno uspješnih učenika. Na takmičenje, na nivou Kantona, trebaju ići učenici koji su postigli više od 40% bodova. Broj članova ekipe može biti različit, ali na uštrb brojnosti ekipe iz drugih razreda, ako se desi da u jednom imamo uspješnije, u drugim manje uspješnije učenike (na svim nivoima takmičenja).

Sugestija Komisijama za pregled radova na svim nivoima: U slučaju da se desi da imamo učenika sa istim brojem bodova, preporučuje se Komisiji da timski ponovo pregledaju radove i utvrde nijanse kojima ćemo imati strogi poredak (bez više učenika za rangirana mjesta) na rang listi (u pravilu, ako je moguće).

Ako Komisije na Općinskim takmičenjima imaju prijedloge ekipa za Kantonalno takmičenje, koji odudaraju od zadanih pravila, potrebno je Izvještaj o rezultatima, potpisan od svih članova komisije, uputiti Savjetniku za matematiku u PZTK, sa prijedlogom Komisije. Prijedlog će se uvažiti (ili ne) zajedno sa rukovodstvom Udruženja matematičara TK.

Propozicije za školsko takmičenje učenika iz matematike srednjih škola TK

Školsko takmičenje

Školsko takmičenje de se u svim školama održati istog dana i sa istim ispitnim pitanjima koja ćete dobiti na dan takmičenja.

Takmičarske zadatke rade članovi Udruženja matematičara TK.

Ispitni materijali sadrže: zadatake i rješenja sa strukturom bodovanja zadataka.

PRILOZI

Rješavanje zadataka traje 120 minuta.

Zadaci za sve razrede se prosljeđuju školama (na mail škole i zaduženog profesora) 30 minuta prije početka takmičenja, a rješenja nakon 120min od početka takmičenja.

Zadaci za takmičenje se printaju u režiji škole.

Dežurne profesore određuju stručni aktivisti iz reda profesora koji nisu matematičari.

Ispravljanje radova radi komisija sa članovima iz reda profesora matematike.

Odgovornog profesora matematike za provođenje takmičenja i komisiju za ispravljanje zadataka imenuje direktor/ica škole na prijedlog stručnog aktiva.

Škola printa primjerak rješenja sa bodovnom listom članovima komisije.

Radovi učenika, zajedno sa spiskovima ostvarenih rezultata se čuvaju 60 dana nakon dana održavanja takmičenja i imaju se, po zahtjevu, dati na uvid savjetniku iz Pedagoškog zavoda.

U ispravljanju radova se vodi računa o načinu bodovanja, predviđenog u rješenjima zadataka.

Nakon ocjenjivanja radova, pravi se rang lista sa učenicima i njihovim bodovima.

Sve podatke unijeti na poseban obrazac, koji će biti dio ovih propozicija.

Obrasce sa rezultatima školskog takmičenja, proslijediti na mail: ahariz@pztz.ba.

Nakon prikupljanja rezultata iz svih srednjih škola i obrade podataka, Pedagoški zavod TK će, odrediti spisak takmičara za kantonalno takmičenje srednjih škola iz matematike.

Kantonalno takmičenje iz matematike

Takmičenju pristupaju učenici srednjih škola koji su na spisku najuspješnijih učenika na školskim takmičenjima, a koje je odredio Pedagoški zavod, na osnovu rezultata školskih takmičenja.

Zadatke za takmičenje obezbjeđuju organizatori takmičenja: Pedagoški zavod TK i Udruženje matematičara TK.

Tehničku logistiku obezbjeđuje domaćin takmičenja.

Ispravljanje radova izvodi takmičarska komisija koju imenuje direktor PZTK, na prijedlog UMTK.

U slučaju da učenici ostvare isti broj bodova, prednost na rang listi ima onaj takmičar koji je ostvario više bodova na školskom takmičenju.

Radovi učenika se čuvaju 30 dana nakon održavanja kantonalnog takmičenja.

Nakon proglašenja konačnih rezultata formira se lista takmičara za federalno takmičenje iz matematike u skladu sa propozicijama organizatora federalnog takmičenja.

IV

PROPOZICIJE TAKMIČENJA IZ FIZIKE ZA OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE

OSNOVNE ŠKOLE

Opštinska takmičenja

Opštinska/gradska takmičenja za osnovne škole u školskoj 2022/2023 godini odvijat će se po ustaljenoj proceduri. Sa područja svake opštine/grada odredit će se škola domaćin opštinskog/gradskog takmičenja. Domaćini će se odrediti na sastancima opštinskih/gradskih aktiva direktora osnovnih škola. Škole mogu na opštinsko/gradsko takmičenje delegirati najviše tri učenika za jednu takmičarsku kategoriju. Opštinsko/gradsko takmičenje iz fizike će se održati prema unaprijed utvrđenom datumu u Kalendaru takmičenja koji donosi Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona. Preporučujemo da se prilikom odabira škole domaćina izaberu škole koje

PRILOZI

organizuju nastavu u jednoj smjeni. Na kantonalno takmičenje svaka opština/Grad daje sljedeći broj učenika po takmičarskoj kategoriji:

- Sapna, Teočak, Doboj-Istok, Kladanj - 2 učenika
- Kalesija, Banovići, Lukavac, Srebrenik, Gradačac - 5 učenika
- Živinice, Gračanica - 7 učenika
- Tuzla - 12 učenika

Oblasti koje će biti obuhvaćene na opštinskom/gradskom takmičenju:

Za osme razrede: Mehanika

Za devete razrede: Oblasti do elektromagnetizma

Kantonalna takmičenja

Kantonalno takmičenje iz fizike za školsku 2022/2023 godinu biti će održano prema unaprijed utvrđenom datumu u Kalendaru takmičenja koji donosi Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona.

Na Federalno takmičenje iz fizike se plasira po pet prvoplasiranih učenika za osme odnosno devete razrede.

Oblasti koje će biti obuhvaćene na kantonalnom takmičenju:

Za osme razrede: Mehanika i mehanika fluida

Za devete razrede: Elektrostatika, elektrodinamika, el struja i elektromagnetizam

SREDNJE ŠKOLE

Kantonalno takmičenje iz fizike za učenike srednjih škola biti će održano prema unaprijed utvrđenom datumu u Kalendaru takmičenja koji donosi Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona. Svaka škola može na takmičenje da delegira maksimalno pet učenika po jednoj takmičarskoj kategoriji.

Učenici se takmiče iz sljedećih kategorija:

- a) Mehanika i termodinamika
- b) Elektromagnetizam, oscilacije i talasi
- c) Optika i atomska fizika

Na Federalno takmičenje iz fizike se plasira po pet prvoplasiranih učenika iz svake oblasti.

Učenici koji žele da ostvare plasman na Državno takmičenje iz fizike na Federalnom takmičenju se prijavljuju na oblast Cjelokupna fizika.

V

PROPOZICIJE ZA TAKMIČENJE UČENIKA IZ GEOGRAFIJE ZA OSNOVNE ŠKOLE SA PODRUČJA TK

Na osnovu rezultata školskih takmičenja iz geografije, formirati ekipe za općinsko/gradsko takmičenje, i to u pravilu da najviše prva tri mjesta sa školskog takmičenja idu na općinsko/gradsko takmičenje.

Domaćini općinskih/gradskih takmičenja se dogovaraju na općinskom/gradskom Aktivu direktora osnovnih škola. Općinsko/gradsko takmičenje iz geografije će se održati prema unaprijed utvrđenom datumu u Kalendaru takmičenja koji donosi Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona.

Nakon održavanja općinskih/gradskih takmičenja iz geografije, potrebno je formirati ekipe za kantonalno takmičenje, koje trebaju imati različit broj učesnika, zavisno od broja učenika i škola po općinama/gradovima. Na takmičenje, na nivou kantona, trebaju ići učenici koji su postigli

PRILOZI

najbolje rezultate na općinskom/gradskom takmičenju. Brojnost ekipa po općinama je predstavljena u donjoj tabeli. Zadani broj ne mora biti ispoštovan, ako nema dovoljno uspješnih učenika. Napominjemo da su takmičenja učenika na dobrovoljnoj osnovi.

R.B	Općina/grad	Broj škola na nivou općine/grada	Broj predstavnika općine/grada na kantonalnom takmičenju
1.	Banovići	5	3
2.	Čelić	3	2
3.	Doboj Istok	2	2
4.	Gračanica	11	9
5.	Gradačac	7	5
6.	Kalesija	5	3
7.	Kladanj	2	2
8.	Lukavac	8	6
9.	Sapna	1	1
10.	Srebrenik	8	6
11.	Teočak	1	1
12.	Tuzla	24	15
13.	Živinice	9	7
Ukupno		86	62

Oblast i razred, koji će biti obuhvaćeni na školskom, općinskom/gradskom i kantonalnom takmičenju su:

Sedmi (VII) razred - Evropa

Upute komisijama za pregled radova na svim nivoima:

Sastav i broj članova komisije na opštinskom/gradskom takmičenju određuje se dogovorom na dan takmičenja, a shodno broju škola/mentora sa te općine/Grada (maksimum 9 članova).

Po okončanju takmičenja komisija u posebnoj prostoriji ispravlja testove, a prije toga ista je dužna na vidnom mjestu istaknuti ključ rješenja testa. Po okončanju ispravljanja, objavljuje se lista rezultata sa šiframa. Učenici imaju pravo uvida u test. Pravo na prigovor ima učenik u narednih 15 minuta od trenutka objave. Komisija u punom sastavu cijeni opravdanost prigovora i nakon toga donosi konačnu listu (sa imenima i prezimenima) koju potpisuju svi članovi komisije i na koju nema pravo žalbe.

U slučaju da se desi da imamo učenike sa istim brojem bodova, preporučuje se komisiji da timski ponovo pregleda radove i utvrdi preciznije rezultate testa/zadataka, kojima će dobiti bodovnu razliku na rang listi (u pravilu, ako je moguće). Ukoliko nije moguće, na općinskom/gradskom nivou, posebna komisija u sastavu od najviše pet članova, koju čine mentori učenika koji se ne testiraju dodatno, i koji su kolege sa najviše radnog staža, trebaju uraditi ponovno testiranje. Pitanja će se izraditi na licu mjesta, zbog transparentnosti, a dodatni test treba da sadrži 5 pitanja

PRILOZI

i da se izrađuje 15 minuta. Ako komisija na općinskom/gradskom takmičenju ima prijedlog ekipa za kantonalno takmičenje, koji odstupa od zadanih pravila, potrebno je Izvještaj o rezultatima, potpisan od svih članova komisije, uputiti u Pedagoški zavod TK stručnom savjetniku zaduženom za predmet.

Kantonalno takmičenje iz geografije za učenike osnovnih škola biće održano prema unaprijed utvrđenom datumu u Kalendaru takmičenja koji donosi Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona. Kada je u pitanju kantonalni nivo takmičenja, prilikom bodovanja i rangiranja učesnika, potrebno je postupiti na isti način kao i kod općinskog/gradskog nivoa takmičenja, sa razlikom da u slučaju nemogućnosti utvrđivanja prvorangiranih dodatni test izrađuje stručni savjetnik Pedagoškog zavoda. Ocjenjivačku komisiju na kantonalnom nivou će činiti kolege koji su ostvarili najbolje rezultate na općinskom/gradskom takmičenju, i u pravilu neparan broj članova komisije odnosno najmanje 7, a najviše 9 članova.

Po okončanju takmičenja Komisija u posebnoj prostoriji ispravlja testove. Prije povlačenja Komisije u posebnu prostoriju ista je dužna na vidnom mjestu istaknuti ključ rješenja testa. Komisija je dužna prije početka ispravljanja testova utvrditi pojedinosti i usaglasiti se o načinu ispravljanja testa. Po okončanju ispravljanja, objavljuje se lista rezultata sa šiframa. Učenici imaju pravo uvida u test. Pravo na prigovor ima učenik u narednih 15 minuta od trenutka objave. Komisija u punom sastavu cijeni opravdanost prigovora i nakon toga donosi konačnu listu (sa imenima i prezimenima) koju potpisuju svi članovi komisije i na koju nema pravo žalbe. Konačna rang lista treba da sadrži tačno navedeno osvojeno mjesto i broj bodova, ime i prezime učenika, naziv škole iz koje učenik dolazi, kao i ime i prezime mentora.

Potom slijedi proglašenje pobjednika te dodjela diploma/zahvalnica.

NAPOMENA:

Prva tri mjesta trebaju biti jasno definisana koliko god je moguće, a koristeći prethodno date upute (bez dijeljenja prvih mjesta od strane više učenika).

TEHNIČKI DETALJI:

Pitanja za općinsko/gradsko takmičenje iz geografije utvrđuje stručni savjetnik za geografiju u PZ TK. Škola domaćin je dužna preuzeti zapakovanu kovertu sa pitanjima u PZ TK dan prije takmičenja. Kovertu sa pitanjima može otvoriti samo općinska/gradska komisija sat vremena prije takmičenja i dati na umnožavanje pod njihovim nadzorom.

Vrijeme izrade testa i na općinskom/gradskom takmičenju, kao i na kantonalnom takmičenju je 60 minuta. Takmičenja po pravilu treba početi u 10:00 sati. Prijave učesnika trebaju biti od 09:20 - 09:50.

Škola domaćin takmičenja je obavezna obezbijediti dežurne nastavnike u prostorijama predviđenim za rad, u kojima se ne smije nalaziti bilo koja vrsta geografske karte, panoa (geografskog), globusa i sl. Također svaki test treba biti šifriran, a šifre će domaćin takmičenja unaprijed pripremiti.

O rezultatima općinskog/gradskog takmičenja sa navedenim svim takmičarima i osvojenim bodovima, školom iz koje dolaze i imenom nastavnika mentora, škola domaćin je dužna obavijestiti PZ TK u roku 5 dana od okončanja takmičenja. Škola domaćin istovremeno obavještava i školu domaćina kantonalnog takmičenja iz geografije za osnovne škole (koja je utvrđena Kalendarom takmičenja) dostavljajući im imena takmičara.

Za domaćine kantonalnog takmičenja za osnovne škole iz geografije vrijede isti uslovi kao i za škole domaćine općinskog/gradskog takmičenja osim u dijelu izvještavanja gdje se za prva tri

PRILOZI

osvojena mjesta dostavljaju i detaljniji podaci o učenicima i njihovim nastavnicima mentorima sa kontakt telefonima.

PROPOZICIJE ZA TAKMIČENJE UČENIKA IZ GEOGRAFIJE ZA SREDNJE ŠKOLE SA PODRUČJA TK

Na osnovu rezultata školskih takmičenja iz geografije, formirati ekipe za kantonalno, i to u pravilu da prva dva mjesta sa školskog takmičenja idu na kantonalno takmičenje.

Domaćinstvo kantonalnog takmičenja se utvrđuje na kantonalnom Aktivu direktora srednjih škola.

Nakon održavanja školskih takmičenja iz geografije, potrebno je formirati ekipe za kantonalno takmičenje. Kantonalno takmičenje iz geografije za učenike srednjih škola biće održano prema unaprijed utvrđenom datumu u Kalendaru takmičenja koji donosi Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona. Na takmičenje, na nivou kantona, trebaju ići učenici koji su postigli najbolje rezultate na školskom takmičenju.

Napominjemo da su takmičenja učenika na dobrovoljnoj osnovi.

Oblast i razred, koji će biti obuhvaćeni na školskom i kantonalnom takmičenju su:

1. gimnazije - geografija Bosne i Hercegovine, u pravilu učenici četvrtog (IV) razreda
2. tehničke škole - geografija Bosne i Hercegovine, učenici onog razreda koje odredi mentor, a u skladu sa specifičnostima i zastupljenošću nastave geografije u datoj školi.

Upute komisiji za pregled radova na kantonalnom nivou:

Ocjenjivačku komisiju na kantonalnom nivou će činiti mentori učenika, i u pravilu neparan broj članova - najmanje 5, a najviše 7 članova.

Nakon održanog kantonalnog takmičenja zadatak komisije je da istakne preliminarne rezultate takmičenja, na koje učesnici/učenici imaju pravo uvida i eventualne žalbe, a nakon toga komisija objavljuje konačne rang liste.

U slučaju da se desi da imamo učenike sa istim brojem bodova, preporučuje se komisiji da timski ponovo pregleda radove i utvrdi preciznije rezultate testa/zadataka, kojima će dobiti bodovnu razliku na rang listi (u pravilu, ako je moguće). U slučaju nemogućnosti utvrđivanja prvorangiranih, dodatni test izrađuje stručni savjetnik Pedagoškog zavoda, te se učenici dodatno testiraju. Test sadrži pet pitanja, sa vremenom izrade od 15 min.

Konačna rang lista treba da sadrži tačno navedeno osvojeno mjesto i broj bodova, ime i prezime učenika, razred, naziv škole iz koje učenik dolazi, kao i ime i prezime mentora.

Potom slijedi proglašenje pobjednika te dodjela diploma/zahvalnica.

NAPOMENA:

Prva tri mjesta trebaju biti jasno definisana koliko god je moguće, a koristeći prethodno date upute (u pravilu, bez dijeljenja prvih mjesta od strane više učenika).

TEHNIČKI DETALJI:

PRILOZI

Škola domaćin je dužna preuzeti zapakovanu kovertu sa pitanjima u PZ TK dan prije takmičenja. Kovertu sa pitanjima može otvoriti samo Kantonalna komisija sat vremena prije takmičenja i dati na umnožavanje pod njihovim nadzorom.

Vrijeme izrade testa na kantonalnom takmičenju je 60 minuta. Takmičenja po pravilu treba početi u 10:00 sati. Prijave učesnika trebaju biti od 09:20 - 09:50.

Škola domaćin takmičenja je obavezna obezbijediti dežurne nastavnike u prostorijama predviđenim za rad, u kojima se ne smije nalaziti bilo koja vrsta geografske karte, panoa (geografskog), globusa i sl. Također svaki test treba biti šifriran, a šifre će domaćin takmičenja unaprijed pripremiti.

O rezultatima kantonalnog takmičenja sa navedenim svim takmičarima i osvojenim bodovima, razredom i školom iz koje dolaze, te imenom i prezimenom nastavnika mentora, škola domaćin je dužna obavijestiti PZ TK u roku 5 dana od okončanja takmičenja putem pošte (prilažući kopiju liste Komisije potpisanu od svih članova Komisije) i emaila. Za osvojena prva tri mjesta, za nastavnike i učenike, treba dostaviti detaljnije podatke i kontakt telefon.

VI

PROPOZICIJE ZA TAKMIČENJE UČENIKA IZ BIOLOGIJE I HEMIJE SREDNJIH ŠKOLA SA PODRUČJA TK

Na osnovu rezultata školskih takmičenja iz biologije i hemije, formirati ekipe za kantonalno, i to u pravilu da prva dva mjesta sa školskog takmičenja idu na kantonalno takmičenje.

Domaćinstvo kantonalnog takmičenja se utvrđuje na kantonalnom Aktivu direktora srednjih škola.

Nakon održavanja školskih takmičenja iz biologije i hemije, potrebno je formirati ekipe za kantonalno takmičenje. Na takmičenje, na nivou kantona, trebaju ići učenici koji su postigli najbolje rezultate na školskom takmičenju.

Napominjemo da su takmičenja učenika na dobrovoljnoj osnovi.

Upute komisiji za pregled radova na kantonalnom nivou:

Ocjenjivačku komisiju na kantonalnom nivou će činiti mentori učenika, i u pravilu neparan broj članova - najmanje 5, a najviše 7 članova.

Nakon održanog kantonalnog takmičenja zadatak komisije je da istakne preliminarne rezultate takmičenja, na koje učesnici/učenici imaju pravo uvida i eventualne žalbe, a nakon toga komisija objavljuje konačne rang liste.

U slučaju da se desi da imamo učenike sa istim brojem bodova, preporučuje se komisiji da timski ponovo pregleda radove i utvrdi preciznije rezultate testa/zadataka, kojima će dobiti bodovnu razliku na rang listi (u pravilu, ako je moguće). U slučaju nemogućnosti utvrđivanja prvorangiranih, dodatni test izrađuje stručni savjetnik Pedagoškog zavoda, te se učenici dodatno testiraju. Test sadrži pet pitanja, sa vremenom izrade od 15 min. Potom slijedi proglašenje pobjednika te dodjela diploma/zahvalnica.

Konačna rang lista treba da sadrži tačno navedeno osvojeno mjesto i broj bodova, ime i prezime učenika, naziv škole iz koje učenik dolazi, kao i ime i prezime mentora.

NAPOMENA:

Prva tri mjesta trebaju biti jasno definisana koliko god je moguće, a koristeći prethodno date upute (u pravilu, bez dijeljenja prvih mjesta od strane više učenika).

TEHNIČKI DETALJI:

PRILOZI

Vrijeme izrade testa na kantonalnom takmičenju je 90 minuta. Takmičenja po pravilu treba početi u 10:00 sati. Prijave učesnika trebaju biti od 09:20 - 09:50.

Škola domaćin takmičenja je obavezna obezbijediti dežurne nastavnike u prostorijama predviđenim za rad, u kojima se ne smije nalaziti bilo koja vrsta nastavnih sredstava i pomagala. Također svaki test treba biti šifriran, a šifre će domaćin takmičenja unaprijed pripremiti.

PROPOZICIJE ZA TAKMIČENJE UČENIKA IZ BIOLOGIJE/HEMIJE OSNOVNIH ŠKOLA TK

Na osnovu rezultata školskih takmičenja iz biologije/hemije, formirati ekipe za općinsko takmičenje iz biologije/hemije prema uspjehu učenika, u pravilu prva tri mjesta sa školskog takmičenja idu na općinsko takmičenje.

Domaćini općinskih takmičenja se dogovaraju na općinskom/gradskom Aktivu direktora osnovnih škola.

Nakon održavanja Općinskih/gradskih takmičenja iz biologije/hemije, potrebno je formirati ekipe za kantonalno takmičenje koje trebaju imati različit broj učesnika, zavisno od broja učenika i škola po općinama. Brojnost ekipa po općinama je predstavljeno na donjoj tabeli. Takmičenja učenika su na dobrovoljnoj osnovi.

R.B	Općina/Grad	Broj škola na nivou općine/grada	Broj predstavnika/učesnika na kantonalnom takmičenju
1.	Banovići	5	3
2.	Čelić	3	2
3.	DobojIst.	2	2
4.	Gračanica	11	9
5.	Gradačac	7	5
6.	Kalesija	5	3
7.	Kladanj	2	2
8.	Lukavac	8	6
9.	Sapna	1	1
10.	Srebrenik	8	6
11.	Teočak	1	1
12.	Tuzla	24	15
13.	Živinice	9	7
Ukupno		86	62

Zadani broj ne mora biti ispoštovan, ako nema dovoljno uspješnih učenika. Na takmičenje, na nivou Kantona, trebaju ići učenici koji su postigli najbolje rezultate na općinskom/gradskom takmičenju (broj učesnika prikazan je u gornjoj tabeli).

Sugestija Komisijama za pregled radova na svim nivoima: U slučaju da se desi da imamo učenika sa istim brojem bodova, preporučuje se Komisiji da timski ponovo pregledaju radove i utvrde preciznije rezultate testa/zadataka kojima će dobiti bodovnu razliku (bez više učenika za rangirana mjesta) na rang listi (u pravilu, ako je moguće). Ukoliko nije moguće, ocjenjivačka komisija na Općinskom/gradskom nivou treba uraditi dodatno testiranje sa manjim brojem

PRILOZI

pitanja, koja će na licu mjesta izraditi ocjenjivačka komisija (u komisiji ne treba da budu nastavnici čiji se učenici dodatno testiraju, a poželjno bi bilo da to budu najstariji kolege koji su prisutni), radi regularnosti i transparentnosti, te će testirati učenike na način da dodatni test sadrži 5 pitanja i da se izrađuje 15.minuta. Ako Komisije na Općinskom takmičenju imaju prijedlog ekipa za Kantonalno takmičenje, koje odudaraju od zadanih pravila, potrebno je Izvještaj o rezultatima, potpisan od svih članova komisije, uputiti u Pedagoški zavod stručnom savjetniku zaduženom za predmet, sa prijedlogom Komisije. Prijedlog u konačnoj formi će utvrditi Pedagoški zavod.

Kada je u pitanju kantonalni nivo takmičenja prilikom bodovanja i rangiranja učesnika potrebno je postupiti na isti način kao i kod općinskog/gradskog nivoa takmičenja. Ocjenjivačku komisiju na kantonalnom nivou će činiti kolege koji su ostvarili najbolje rezultate na općinskom/gradskom takmičenju, i u pravilu neparan broj članova komisije odnosno (najmanje 7 a najviše 9).

Nakon održanih općinskih/gradskih i kantonalnih takmičenja zadatak komisije je da istakne preliminarne rezultate takmičenja, na koje učesnici/učenici imaju pravo uvida i eventualne žalbe, a nakon toga komisija objavljuje konačne rang liste. Potom slijedi proglašenje pobjednika te dodjela diploma/zahvalnica.

Konačna rang lista treba da sadrži tačno navedeno osvojeno mjesto i broj bodova, ime i prezime učenika, naziv škole iz koje učenik dolazi kao i ime i prezime mentora.

NAPOMENA:

Prva tri mjesta trebaju biti jasna definisana koliko god je moguće, a koristeći prethodno date upute (bez djeljenja prvih mjesta od strane više učenika).

TEHNIČKI DETALJI:

Vrijeme izrade testa na općinskom/gradskom takmičenju je 60 minuta, dok je vrijeme izrade testa na kantonalnom takmičenju 90 minuta. Prijave učesnika trebaju biti od 9:20-9:50. Takmičenja po pravilu početi u 10:00 sati.

Škola domaćin takmičenja je obavezna obezbjediti dežurne nastavnike u prostorijama predviđenim za rad. Također svaki test treba biti šifriran, a šifre će domaćin takmičenja unaprijed pripremiti.

VII

DEMOKRATIJA I LJUDSKA PRAVA I GRAĐANSKO OBRAZOVANJE, PROPOZICIJE

Postupci i uputstva za vođenje takmicenja (Priručnik)

Ovi postupci i uputstva predstavljaju naš napor da se ponudi jedna konzistentna struktura za primjenu u cijeloj zemlji programa M, narod... Projekt gra_anin. Nastojali smo da postupke i uputstva sasvim pojednostavimo, nacinimo konciznim i korisnim. Vjerujemo da ce svako ko ucestvuje u ovom projektu cijeniti jasno definirana uputstva i zajednicke postupke i kriterije za ocjenu portofolija.

1. Distribucija instruktivnog materijala.

2. Opis kursa. Osnovni cilj je da se ohrabri najšira moguća participacija učenika sa naglaskom na uključivanju svih učenika u razredu. Za svrhu takmicenja sa drugim razredima, »razred« treba da zadovolji slijedece kriterije:

- treba da obuhvaca sve ucenike, a ne samo izabrane za takmicenje
- treba da je dio redovnog školskog programa koji obuhvaca predmete historije,

PRILOZI

sociologije, jezika i sl.

- dio je redovnog rasporeda sati i redovne nastave
- nastavnik vodi evidenciju o svakom učeniku

3. Priznanja. Svaki učenik koji je učestvovao u programu dobit će priznanje. To priznanje može biti potpisano i od strane nekog utjecajnog građanina u zajednici.

Postupak takmicenja

Dovršeni portfoliji se ocjenjuju bez prisustva učenika. Međutim, razredi mogu usmeno predstaviti svoje portfolije pred ocjenjivacima i odgovarati na njihova pitanja.

1.Portfolio. Sastoji se od dvije komponente dijela na kome se izlaže i dokumentacije.

- Dio na kome se izlaže sastoji se od:
- Četiri panoa 80cm x 100 cm.
- Svaka od četiri grupe izlaže na jednom od panoa.
- Svaki pano uključuje: pisani sadržaj tema te grupe, grafičke ilustracije, identifikaciju izvora korištenih za prikupljanje informacija za taj dio.
- Dio za dokumentaciju se sastoji od:
- pet dijelova smještenih u notes, i svaki dio treba odvojiti vrpcom različite boje.
- sadržaj cijelog portfolija i svake sekcije
- kopije najvažnijih informacija koje je svaka grupa prikupila za svoj dio portfolija
- peti dio koji sadrži ocjenu razreda i osvrt na svoju aktivnost.

2.Usmena prezentacija. Mada nije prijeko potrebna, prikupljeni materijali i bogatstvo iskustva mogu je tražiti. Prezentacija se može organizirati za starije, za drugi razred, za roditelje. Ova aktivnost može biti dragocjeno iskustvo u predstavljanju ideja drugima.

- Svaki je razred podijeljen u četiri grupe, za četiri dijela portfolija.
- Svaka grupa imaće prezentaciju od četiri minute. Narednih šest minuta će odgovarati na pitanja. Vrijeme treba biti mjereno.
- Dozvoljeno je korišćenje bilježaka za vrijeme izlaganja.
- Učenici se mogu pozvati na izloženi portfolio.

Jedan dobrovoljac treba da mjeri vrijeme. Svaki tim ima deset minuta, 6+4.

3. Biranje ocjenjivača. Slijedeca informacija moći će pomoći pri biranju.

- Na svakih pet portfolija treba biti tri ocjenjivača.
- To treba da su pojedinci koji su upućeni u politiku, političke procese i građansko obrazovanje. To treba da su istaknuti i obrazovani ljudi, npr. nastavnici društvenih nauka, javni radnici, novinari, advokati, suci, profesori političkih nauka i prava itd. Naravno i sve druge kategorije građana, profesionalaca i dobrovoljaca mogu biti uključeni.

4.Materijali. Nastavnici treba da svakom sucu osiguraju određeni niz kopija slijedecih materijala:

- Instrukcije za suce: Izlaganje i dokumentacija portfolija (Dodatak G)
- Listovi za ocjenu portfolija – po jedan za svaki dio portfolija
- List za ocjenu cijelog portfolija
- Tekst za učenike

Ukoliko učenici imaju i usmenu prezentaciju, ocjenjivacima će trebati i:

- Instrukcije za ocjenjivače: Usmena prezentacija – Dodatak H
- Kriterij za procjenu usmene prezentacije – Dodatak D
- Listovi za ocjenu usmene prezentacije – po jedan za svaku od četiri grupe
- List za ocjenu cjelokupne usmene prezentacije.

PRILOZI

5. Ocjenjivanje. Održite kratki sastanak sa ocjenjivacima i ponovite sa njima ciljeve projekta. Skrenite pažnju na učenike viših razreda osnovne škole i očekivanja ocjenjivaca od njih..

Ponovite slijedeće :

- Instrukcije za ocjenjivače
- Listove za ocjenu portofolija

Ako će učenici imati i usmenu prezentaciju, ponovite i:

- Instrukcije za ocjenjivače, usmena prezentacija
- Listove za ocjenu usmene prezentacije – po jedan za prezentaciju svake od grupa
- List za ocjenu usmene prezentacije u cjelini

Ocjenjivači treba da ohrabre učenike svojim pitanjima i sugestijama za usavršavanje njihovog portofolija i usmene prezentacije. Za ocjenu svakog portofolija treba izdvojiti oko četrdeset i pet minuta. Usmena prezentacija treba da traje jedan sat.

Prikupite liste za ocjenu od ocjenjivača po završetku ocjenjivanja. Provjerite tačnost dodatka na svakom od četiri lista za ocjenu portofolija i list za ocjenu cijelog portofolija koje je predao svaki ocjenjivač. Jednako tako i listove za ocjenu usmene prezentacije. Zatim postupite ovako:

- zabilježite ocjene
- jednako tako i ocjene za usmenu prezentaciju
- izračunajte i provjerite konačnu ocjenu
- zabilježite i usporedite ocjene, odredite pobjednika prema najvišoj ocjeni
- možete koristiti i bodove

6. Nakon ocjenjivanja. Izvijestite sve učesnike o rezultatima takmičenja.

- Podijelite potpisana priznanja svim učesnicima
- Organizirajte posjetu istaknutog aktivista u vašoj sredini da dodijeli priznanje pobjedniku na posebnoj svečanosti.

Instrukcije za ocjenjivače:

Izlaganje portofolija i dokumentacija

Opseg takmičenja

Ovo takmičenje je završna tačka projekta za građansko obrazovanje za učenike viših razreda osnovne škole. Razredi su identificirali, analizirali i predložili mjere javne politike koje se odnose na kritičan i važan problem u njihovoj zajednici.

Nakon identificiranja problema, razred se dijeli u istraživačke timove da bi se prikupile informacije iz biblioteka, novina, sa radija, televizije, od profesora i upućenih, advokata i sudaca, organizacija u zajednici, interesnih grupa, zakonodavnih ureda i administrativnih službi.

Portofolio

Potom **razred** izrađuje portofolio koji se osniva na njihovom istraživanju. Podijelili su se u četiri grupe i svaka je bila odgovorna za jedan dio portofolija.

Zadatak prve grupe: Objasniti problem koji je razred izabrao-zašto je važan i zašto ga vlada treba razmotriti.

Zadatak druge grupe: Procijeniti alternativne politike koje su pokušale riješiti problem.

Zadatak treće grupe: Izraditi i obrazložiti mjere javne politike koja će se baviti problemom.

Zadatak četvrte grupe: Izraditi akcioni plan da se pridobije vlada za mjere politike koje vi predlažete.

PRILOZI

Portoflio ima dvije komponente: izlaganje i dokumentaciju. Svaka od četiri grupe je odgovorna za oba dijela portofolija.

Izlaganje

Čine ga četiri postera na kome se izlaže rad svake grupe.

Dokumentacija

Obuhvaća prikupljene materijale koji na najbolji način dokumentiraju istraživanje.

Materijali se uvezuju u notes. Treba izraditi sadržaj za svaki od četiri dijela. Peti dio u notesu sadrži učeničke ocjene i osvrt na njihovu aktivnost. Za ovaj dio je odgovoran cijeli razred.

Za detaljan opis zahtjeva svakog od dijelova portofolija pogledajte tekst za učenike.

Kriterij za ocjenjivanje

Svaki dio portofolija

Ocjenjivanje dijela svake grupe osniva se na slijedećem kriteriju:

- Potpunost
- Ustavnost (za grupu 3.)
- Jasnost
- Informacija
- Potpora
- Grafikoni
- Dokumentacija

Ocjena cijelog portofolija

Zasniva se na slijedećem kriteriju :

- Uvjerljivost
- Praktičnost
- Koordinacija
- Osvrt

Listovi za ocjenu detaljnije opisuju ove kriterije.

Za svaki navedeni kriterij, svaki će sudac ocijeniti grupu od 1 do 5. Postoje posebni listovi za ocjenjivanje za svaku od četiri grupe i za cijeli portofolio. Ocjenjivači mogu i mijenjati svoje ocjene, a i savjetovati se međusobno. Ali ne moraju imati jednako mišljenje.

Također će pristupiti bodovanju svakog portofolija.

90 – 100 = odličan

80 – 89 = vrlodobar

70 – 79 = dobar

0 – 69 = dovoljan

Učenici će cijeliti komentare i sugestije. Na taj način oni također uče.

Instrukcije za sudije: Usmena prezentacija

Opseg takmičenja

Ovo takmičenje je završna tačka projekta za građansko obrazovanje za učenike viših razreda osnovne škole. Razredi su identificirali, analizirali i predložili mjere javne politike koje se odnose na kritičan i važan problem u njihovoj zajednici.

Nakon identificiranja problema, razred se dijeli u istraživačke timove da bi se prikupile informacije iz biblioteka, novina, sa radija, televizije, od profesora i upućenih, advokata i sudaca, organizacija u zajednici, interesnih grupa, zakonodavnih ureda i administrativnih službi.

PRILOZI

Portofolio

Potom razred izrađuje portofolio koji se osniva na njihovom istraživanju. Podijelili su se u četiri grupe i svaka je bila odgovorna za jedan dio portofolija.

Zadatak prve grupe: Objasniti problem koji je razred izabrao-zašto je važan i zašto ga vlada treba razmotriti?

Zadatak druge grupe: Procijeniti alternativne politike koje su pokušale riješiti problem.

Zadatak treće grupe: Izraditi i obrazložiti mjere javne politike koja će se baviti problemom.

Zadatak četvrte grupe: Izraditi akcioni plan da se pridobije vlada za mjere politike koje vi predlažete.

Portofolio ima dvije komponente: izlaganje i dokumentaciju. Svaka od četiri grupe je odgovorna za oba dijela portofolija.

Postupci usmene prezentacije

Cilj usmene prezentacije portofolija jeste da učenici nauče predstavljati i braniti svoja mišljenja koja nastoje uticati na javnu politiku.

Svaki razred se dijeli na četiri grupe, svaka za po jedan dio portofolija. Svaka od ovih grupa će pripremiti prezentaciju – 4 min. Pred ocjenjivačima, i šest minuta odgovarati na pitanja.

Početak usmene prezentacije

Ocjenjivači će prije toga izabrati svog predsjednika. Predstavit će se i pozvat će prvu grupu da prezentira portofolio. Potom, redom, i ostale grupe.

Učenici treba da se koncentriraju na osnovne aspekte svog dijela za izlaganje portofolija, ali ne treba da čitaju napisano. Mogu koristiti grafikone pri objašnjavanju, kao i bilješke.

Pitanja

Nakon što saslušaju prezentaciju, suci će postaviti pitanja. Učenicima je to prilika da pojašne, prošire i odbrane svoje pozicije. Ova su pitanja najveći izazov za ocjenjivače koji treba da ih sastave koncizno, i bolje je ne postavljati pitanja iz više dijelova. Učenicima nije dozvoljeno da koriste bilješke pri odgovorima, mada se mogu pozvati na izloženi portofolio. Sugestije za pitanja:

- da učenici objasne ili pojašne ono izloženo
- da navedu primjere za to
- da odbrane neke od svojih tvrdnji ili pozicija
- da kažu šta su naučili prilikom istraživanja, kakve su probleme imali, koje su koncepte i ideje naučili
- postavite pitanja cijeloj grupi.

Nakon toga iznesite svoja mišljenja i komentare, povratno.

Kriteriji za ocjenjivanje

Za usmenu prezentaciju, ocjenjivači će ocjenjivati svaku učeničku grupu na osnovu pet kriterija: značaj, razumijevanje, argumentacija, odgovori i timski rad. Cijela usmena prezentacija razreda će se ocjenjivati prema dva kriterija: uvjerljivost i koordinacija.

Kriteriji su objašnjeni na listu za ocjenjivanje. Ocjenjivači moraju ocjenjivati na osnovu ovih sedam kriterija. Za svaki navedeni kriterij koristit će ocjene od 1 do 5, bez plusa i minusa. Prije prezentacije moraju dobiti odgovarajuće listove za ocjenjivanje. Ocjene i ukupnu ocjenu treba zabilježiti na Listu za ocjenu ukupne prezentacije. Ocjenjivači se mogu dogovarati, ali ne moraju biti istog mišljenja.

Također mogu koristiti bodovanje. (Završavamo navođenje iz priručnika)

PRILOZI

Sažetak Projekt „Građanin“- takmičenje

Za svrhu takmicenja sa drugim razredima, »razred« treba da zadovolji slijedeće kriterije:

- treba da obuhvata sve učenike, **a ne samo izabrane za takmicenje**

- treba da je **dio redovnog školskog programa** koji obuhvata predmete historije, sociologije, jezika i sl.

- **dio je redovnog rasporeda sati i redovne nastave** (Nastavnim planom i programom za Građansko obrazovanje/Demokratiju i ljudska prava, propisano je da je to aktivnost koja se realizira u okviru predmeta u razredu).

U osnovnoj školi to je VII razred a u srednjoj školi to su II, III, IV razredi u zavisnosti od toga o kojoj školi se radi. (u srednjim školama ovaj predmet nije pozicioniran zajednički)

Ovo takmicenje je završna tacka projekta za građansko obrazovanje/demokratiju i ljudska prava za razrede/učenike osnovnih i srednjih škola u okviru predmeta. Projekat „Građanin je sastavni dio NPiP.

Postupak takmičenja:

Kao što je gore naglašeno u razredu se dolazi do teme, identifikacije problema. Razred radi na istraživanju kao što je objašnjeno po grupama (preporuka 4 grupe).

Ako škola ima više od jednog razreda, po istom principu se vodi aktivnost i drugom/im razredima, s tim što je potrebno voditi računa da dva ili više razreda koji imaju predmet ne uzmu u izradi iste probleme odnosno iste nazive tema.

Odabrana grupa učenika iz razreda (dva učenika-1 poster; 4 postera po dva učenika, ukupno 8 učenika prezentiraju rad prema navedenom tajmingu kako je gore rečeno.

Ako je u školi samo jedan razred, pokušati a nije obaveza napraviti dva tima sa dvije teme i izvršiti prezentaciju i odabir bolje ocijenjene teme.

Ako je samo jedan tim u razredu, u školi koja ima samo jedan razred, dovoljno je da se izvrši prezentacija u razredu uz učešće svih učenika razreda i taj tim se priprema za općinsko takmičenje.

Ako u školi ima dva i više razreda, organizovati takmičenja između razreda i tema koja je najbolje ocijenjena predstavljat će školu na općinskom takmičenju.

Dakle, tema jednog razreda sa učenicima tog razreda ide na općinsko takmičenje.

Po istom principu, najbolje ocijenjena tema razreda iz škole učesnice na općinskom zakmičenju ide na kantonalno takmičenje. Za područje grada Tuzle, iz reda osnovnih i srednjih škola, na Kantonalno takmičenje idu po dvije najuspješnije škole na općinskom takmičenju.

Timovi učenika koji učestvuju na takmičenjima su timovi najuspješnijih tema iz razreda.

Sekcije

Sekcije „CIVITASA“ se organiziraju naspram optimalnih mogućnosti škole i naspram općeg interesovanja učenika. Sekcije, kao i svake druge sekcije rade prema prethodno ustanovljenim programima rada utvrđenim od strane škole. Sekcija je vannastavna aktivnost.

Projekat „Građanin“ proističe iz nastavnih aktivnosti.

Sekcije u svom sastavu mogu imati učenike različitih razreda i obrađivati različite teme.

Teoretki, članovi tima projekta „Građanin“ mogu biti po automatizmu i članovi sekcije. Članovi sekcije, nužno, ne moraju biti članovi tima projekta „Građanin“ iz kojeg se takmiče.

Članovi tima mogu biti i članovi sekcije i rad u sekciji dodatno koristiti za usavršavanje metodologije obrade tema u projektu „Građanin“ kao i drugih tema planiranih radom sekcije i to je poželjno.

Za razliku od drugih takmičenja, u fokus projekta „Građanin“ stavlja se učešće svih učenika

PRILOZI

razreda iz kojeg se bira takmičarski tim. Svi učenici, kroz ovaj projekat treba da osjete mogućnost učešća u identifikaciji i rješavanju problema. Takmičarsko učešće u ovom projektu ne fokusira se na postizanje posebnih uspjeha unutar predmeta, te s toga i nije dozvoljeno da učenici viših i nižih razreda izuzev učenika razreda koji ima predmet, učestvuju u takmičenju. Na ovaj način sve generacije učenika prolaze ovaj ciklus učešća i edukacije.

Ukoliko bi se fokusirali na uspjeh i rezultat i više puta na takmičenju angažirali iste učenike, pa i one koji nemaju predmet, na taj način bi se suspendirala mogućnost učešća drugih učenika, što nije u duhu ovog obrazovanja (jurnjava za rezultatom).

Takmičenje koje je postavljeno na osnovama dosadašnje prakse omogućava podjednako svim generacijama da učestvuju u ovom procesu sa krajnjom intencijom da će naši učenici sutra biti aktivni građani u društvu.

Detaljnije o ovom projektu možete naći na stranici : <http://civitas.ba/projektgradjanin/wp-content/uploads/2014/04/Prirucnik-za-nastavnike-Projekt-gradjanin.pdf> (Priručnik za nastavnike Projekt građanin) i u (Priručniku- Modularni programi za nastavnike, pedagoge, direktore i sudije) kojeg je izdao Obrazovni centar za demokratiju i ljudska prava „CIVITAS“ Sarajevo.

U 2023.g. bit će on line takmičenje prema uputama Zavoda.

VIII

PROPOZICIJE ZA TAKMIČENJE UČENIKA IZ HISTORIJE ZA OSNOVNE ŠKOLE SA PODRUČJA TK

Takmičenje iz Historije je na dobrovoljnoj osnovi.

Vrijeme održavanja takmičenja učenika na općinskom/gradskom takmičenju utvrđuje se Kalendarom takmičenja koje donosi Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona (dalje: PZ TK) a koji se objavljuje na Web stranici Zavoda. Škole su obavezne do datuma održavanja općinskog/gradskog takmičenja da provedu školsko takmičenje i na osnovu postignutih rezultata odrede **do tri učenika po školi**. Pitanja za školsko takmičenje utvrđuje predmetni nastavnik. Općine koje imaju samo jednu osnovnu školu šalju učenika direktno sa školskog takmičenja, prema dolje navedenoj tabeli

Škola domaćin općinskog/gradskog takmičenja iz historije utvrđuje se na sastanku općinskog/gradskog Aktiva direktora osnovnih škola. Predsjednik općinskog/gradskog aktiva direktora osnovnih škola o domaćinstvu obavještava predsjednika kantonalnog Aktiva direktora i stručnog savjetnika za historiju u Pedagoškom zavodu TK.

Pitanja za općinsko/gradsko takmičenje iz historije utvrđuje stručni savjetnik za historiju u PZ TK. Škola domaćin je dužna preuzeti zapakovanu kovertu sa pitanjima u PZ TK dan prije takmičenja. Kovertu sa pitanjima može otvoriti samo općinska/gradska komisija sat vremena prije takmičenja i dati na umnožavanje pod njihovim nadzorom. Rješenje o imenovanju Komisije od 5 (pet) članova donosi škola domaćin iz reda istaknutih nastavnika historije i najmanje 10 godina radnog staža u obrazovanju a na prijedlog samih nastavnika historije. Prvi na listi se smatra predsjednikom Komisije.

PRILOZI

Prijavljivanje učesnika takmičenja vrši se od 9.00 do 9.45. Nakon zaključenja spiska prijavljenih, škola domaćin je obavezna takmičarima odrediti šifru pod kojom će raditi.

Imenovana Komisija je odgovorna za uredno provođenje takmičenja i Izvještaj o takmičenju potpisuju svi članovi Komisije.

Takmičenje počinje u svim školama domaćinima u 10.00. U prostoriji/ama gdje se provodi takmičenje se ne može nalaziti nikakvo nastavno sredstvo ili edukativni materijal iz historije. Članovi Komisije za vrijeme takmičenja se nalaze raspoređeni u prostoriji i ne smiju dozvoliti ulazak drugim licima. Na zahtjev članova Komisije škola domaćin može dodatno imenovati lica iz reda svojih zaposlenika da pomognu dežurati ili obavljati druge poslove u vezi takmičenja.

Takmičenje traje najviše 60 minuta. Po okončanju takmičenja Komisija u posebnoj prostoriji ispravlja testove. Prije povlačenja Komisije u posebnu prostoriju ista je dužna na vidnom mjestu istaknuti ključ rješenja testa. Komisija je dužna prije početka ispravljanja testova utvrditi poslovnik o radu i pojedinosti o načinu ispravljanja testa.

Po okončanju rada ispravljanja, objavljuje se lista rezultata sa šiframa. Uporedo sa objavom testa, na isti način, obznanjuju se šifre učenika. Učenici sa svojim mentorom imaju pravo uvida u test. Pravo na prigovor ima mentor učenika u narednih 15 minuta od trenutka objave. Komisija u punom sastavu cijeni opravdanost prigovora i nakon toga donosi konačnu listu koju potpisuju svi članovi komisije i na koju nema pravo žalbe.

U slučaju da dva ili više učenika, a koji se trebaju plasirati na Kantonalno takmičenje, ima isti broj bodova, Komisija će ponoviti testiranje i dati im dodatna tri pitanja. Dodatno testiranje se radi najviše 10 minuta. Ponovljeno testiranje se radi pod imenom i prezimenom učenika (bez šifriranja). Broj osvojenih bodova u dodatnom testiranju dodaje se na već osvojene bodove. Testiranje sa dodatnim pitanjima se, po potrebi, može ponoviti više puta.

Potom slijedi proglašenje pobjednika te dodjela diploma/zahvalnica.

Konačna rang lista treba da sadrži tačno navedeno osvojeno mjesto i broj bodova, ime i prezime učenika, naziv škole iz koje učenik dolazi, kao i ime i prezime mentora.

Sa Općinskog takmičenja iz historije na Kantonalno takmičenje upućuju se učenici u skladu sa brojem škola i učenika na općini/gradu kako je to navedeno na sljedećoj tabeli:

R.B	Općina/grad	Broj škola na nivou općine/grada	Broj predstavnika općine/grada na kantonalnom takmičenju
1.	Banovići	5	3
2.	Čelić	3	2
3.	Doboj Istok	2	2
4.	Gračanica	11	9
5.	Gradačac	7	5

PRILOZI

6.	Kalesija	5	3
7.	Kladanj	2	2
8.	Lukavac	8	6
9.	Sapna	1	1
10.	Srebrenik	8	6
11.	Teočak	1	1
12.	Tuzla	24	15
13.	Živinice	9	7
Ukupno		86	62

Oblast i razred, koji će biti obuhvaćeni na školskom, općinskom/gradskom i kantonalnom takmičenju su:

Sedmi (VII) razred - Srednji vijek

O rezultatima općinskog/gradskog takmičenja sa navedenim svim takmičarima i osvojenim bodovima, školom iz koje dolaze i imenom nastavnika mentora, škola domaćin je dužna obavijestiti PZ TK u roku 5 dana od okončanja takmičenja.

Škola domaćin istovremeno obavještava i školu domaćina kantonalnog takmičenja iz historije za osnovne škole (koja je utvrđena Kalendarom takmičenja) dostavljajući im imena takmičara.

Za domaćine Kantonalnog takmičenja za osnovne škole iz historije vrijede isti uslovi kao i za škole domaćine općinskog/gradskog takmičenja osim u dijelu izvještavanja gdje se za prva tri osvojena mjesta dostavljaju detaljniji podaci o učenicima i njihovim nastavnicima mentorima sa kontakt telefonima.

PROPOZICIJE ZA TAKMIČENJE UČENIKA IZ HISTORIJE ZA SREDNJE ŠKOLE SA PODRUČJA TK

Takmičenje iz Historije je na dobrovoljnoj osnovi.

Oblast i razred, koji će biti obuhvaćeni na školskom, općinskom/gradskom i kantonalnom takmičenju su:

- U pravilu učenici prvog (I) ili drugog (II) razreda - Srednji vijek

Vrijeme održavanja takmičenja učenika na kantonalnom takmičenju i škola domaćin utvrđuje se Kalendarom takmičenja koje donosi Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona (dalje: PZ TK) a koji se objavljuje na Web stranici Zavoda. Škole su obavezne do datuma održavanja Kantonalnog takmičenja da provedu školsko takmičenje i na osnovu postignutih rezultata odrede **do tri učenika po školi**. Pitanja za školsko takmičenje utvrđuje predmetni nastavnik.

Škola domaćin kantonalnog takmičenja iz historije utvrđuje se na sastanku Kantonalnog aktiva direktora srednjih škola. Škola domaćin se objavljuje u Kalendaru takmičenja.

Pitanja za kantonalno takmičenje iz historije utvrđuje stručni savjetnik za historiju u PZ TK. Škola domaćin je dužna preuzeti zapakovanu kovertu sa pitanjem u PZ TK dan prije takmičenja. Kovertu sa pitanjima može otvoriti samo Kantonalna komisija sat vremena prije takmičenja i dati na umnožavanje pod njihovim nadzorom. Rješenje o imenovanju Komisije od 7 (sedam) članova donosi škola domaćin iz reda istaknutih nastavnika historije i najmanje 10 godina radnog

PRILOZI

staža u obrazovanju a na prijedlog samih nastavnika historije. Prvi na listi se smatra predsjednikom Komisije.

Prijavljivanje učesnika takmičenja vrši se od 9.00 do 9.45. Nakon zaključenja spiska prijavljenih, škola domaćin je obavezna takmičarima odrediti šifru pod kojom će raditi.

Imenovana Komisija je odgovorna za uredno provođenje takmičenja i Izvještaj o takmičenju potpisuju svi članovi Komisije.

Takmičenje počinje u 10.00. U prostoriji/ama gdje se provodi takmičenje se ne može nalaziti nikakvo nastavno sredstvo ili edukativni materijal iz historije. Članovi Komisije za vrijeme takmičenja se nalaze raspoređeni u prostoriji i ne smiju dozvoliti ulazak drugim licima. Na zahtjev članova Komisije škola domaćin može dodatno imenovati lica iz reda svojih zaposlenika da pomognu dežurati ili obavljati druge poslove u vezi takmičenja.

Takmičenje traje najviše 60 minuta. Po okončanju takmičenja Komisija u posebnoj prostoriji ispravlja testove. Prije povlačenja Komisije u posebnu prostoriju ista je dužna na vidnom mjestu istaknuti ključ rješenja testa. Komisija je dužna prije početka ispravljanja testova utvrditi poslovnik o radu i pojedinosti o načinu ispravljanja testa. Po okončanju rada ispravljanja, objavljuje se lista rezultata sa šiframa. Uporedo sa objavom testa, na isti način, obznanjaju se šifre učenika. Učenici sa svojim mentorom imaju pravo uvida u test. Pravo na prigovor ima mentor učenika u narednih 15 minuta od trenutka objave. Komisija u punom sastavu cijeni opravdanost prigovora i nakon toga donosi konačnu listu koju potpisuju svi članovi komisije i na koju nema pravo žalbe.

U slučaju da dva ili više učenika, ima isti broj bodova, Komisija će ponoviti testiranje i dati im dodatna tri pitanja. Dodatno testiranje se radi najviše 10 minuta. Ponovljeno testiranje se radi pod imenom i prezimenom učenika (bez šifriranja). Broj osvojenih bodova u dodatnom testiranju dodaje se na već osvojene bodove. Testiranje sa dodatnim pitanjima se, po potrebi, može ponoviti više puta.

Potom slijedi proglašenje pobjednika te dodjela diploma/zahvalnica.

NAPOMENA:

Prva tri mjesta trebaju biti jasno definisana koliko god je moguće, a koristeći prethodno date upute (u pravilu, bez dijeljenja prvih mjesta od strane više učenika).

Konačna rang lista treba da sadrži tačno navedeno osvojeno mjesto i broj bodova, ime i prezime učenika, naziv škole iz koje učenik dolazi, kao i ime i prezime mentora.

Za osvojena prva tri mjesta, za nastavnike i učenike, treba dostaviti detaljnije podatke i kontakt telefon.

O rezultatima Kantonalnog takmičenja sa navedenim svim takmičarima i osvojenim bodovima, školom iz koje dolaze i imenom i prezimenom nastavnika mentora, škola domaćin je dužna obavijestiti PZ TK u roku 5 dana od okončanja takmičenja putem pošte (prilažući kopiju liste Komisije potpisanu od svih članova Komisije) i emaila.

IX

PROPOZICIJE TAKMIČENJA IZ INFORMATIKE

PRILOZI

Učenici osnovnih škola okvira predmeta informatike, takmiče se u programiranju na tri nivoa:

- Školsko takmičenje
- Gradsko/Općinsko takmičenje
- Kantonalno takmičenje

Na školskom takmičenju u programiranju mogu učestvovati svi učenici od 6. do 9. razreda, koji poznaju osnovnu programsku strukturu (prostu linijsku, strukturu grananja i strukturu petlji) ili bar djelimično. Takmičari rješavaju problemske zadatke radeći pomoću kompjutera a sam broj takmičara je limitiran brojem kompjutera sa kojima škola raspolaže a organizator takmičenja shodno svojim mogućnostima i definira.

Zadaci se rješavaju u programskim jezicima Python, C/C++,QBasic putem online kompajlera ili putem odgovarajućih softvera za razvoj aplikacija (Dev C++, Code::Block, Python, QBasic). Broj takmičara koji prolazi na općinsko/gradsko takmičenje određen je raspoloživim brojem kompjutera, organizatora općinskog takmičenja iz programiranja.

Školsko takmičenje traje 80 minuta.

Općinsko / Gradsko takmičenje iz informatike provodi se na nivou općina/gradova a pravo učešća imaju učenici koji su ostvarili najbolje rezultate na školskim takmičenjima. Broj učesnika općinskog / gradskog takmičenja iz informatike određen je prema broju kompjutera koje priprema organizator takmičenja.

Općinsko / Gradsko takmičenja se odvijaju putem odgovarajuće platforme ili u nedostatku internet veze korištenjem odgovarajućih aplikacija za odgovarajući programski jezik (Python, C/C++, Qbasic).

Takmičari koji rade u programskom jeziku u Qbasic, i ostvare plasman na viši nivo takmičenja moraju se prilagoditi propozicijama državnog takmičenja a koje prihvataju C/C++, Python, Java kao programske jezike za takmičenja i dalje neće moći koristiti Qbasic.

Općinsko/gradsko takmičenje traje 120 minuta.

Broj učesnika Kantonalnog takmičenja će biti određen na osnovu ključa koji se definira nakon završenih općinskih/gradskih takmičenja odnosno prije početka takmičenja. Broj takmičara zavisi od toga sa kojom računarskom opremom raspolaže domaćin takmičenja.

Kantonalno takmičenje se realizira in-class putem softvera po kojima se odvijaju Međunarodna takmičenja iz programiranja. Na kantonalnom takmičenju učestvuju učenici koji su ostvarili plasman na in-class gradskom/općinskom takmičenju iz programiranja ili online pod određenim uvjetima.

Takmičenje se odvija online putem po sistemu jedan učenik jedan računar, koristeći softver za automatsko ocjenjivanje rješenja. U slučaju istog broja bodova bolje plasirani takmičar je onaj čije rješenje zahtijeva kraće vrijeme izvršenja programa i/ili manju opterećenost resursa što je regulirano ocjenjivačkim softverom. Učenici nastupaju pod šiframa.

Takmičenje traje 150 minuta.

Učenici srednjih škola okvira predmeta informatike, takmiče se u programiranju na kantonalnom nivou kome mogu prethoditi Školska takmičenja. Takmičenje se odvija online putem po sistemu jedan učenik jedan računar, koristeći softver za automatsko ocjenjivanje rješenja. U slučaju istog broja bodova bolje plasirani takmičar je onaj čije rješenje zahtijeva kraće vrijeme izvršenja programa i/ili manju opterećenost resursa što je regulirano ocjenjivačkim softverom. Učenici nastupaju pod šiframa. Takmičari rješavaju probleme u jednom od programskih jezika C/C++,

PRILOZI

Java, Python, Pascal koristeći neki softvera za razvoj aplikacija (Dev C++, Code::Block, Python).

Takmičenje traje 180 minuta.

PROPOZICIJE ZA TAKMIČENJE UČENIKA IZ LIKOVNE KULTURE SREDNJIH ŠKOLA SA PODRUČJA TK za 2023. godinu

Takmičenje iz Likovne kulture srednjih škola TK održat će se prema slijedećim propozicijama:

- Likovna područja u kojima se učenici takmiče su: crtanje, slikarstvo, grafički dizajn i grafika.

- Učenici učestvuju u takmičenju tako što dolaze i rade na licu mjesta, pa je potrebno da svako donese likovno-tehnička sredstva potrebna za rad prema područjima koja su navedena dalje u tekstu,

- Iz jedne škole se može takmičiti jedan (1) učenik iz jednog likovnog područja, a maksimalno može doći četiri (4) učenika iz četiri (4) likovna područja.

Jedan (1) učenik se ne može takmičiti u dva područja.

Prema likovnom području, likovno –tehnička sredstva i zadaci su:

1 .CRTANJE

Likovno –tehnička sredstva: papir, podloga (ponijeti dasku ili karton), olovka, ugljen, tuš i pero, flomaster, kreda i sl.

Zadatak : rad na osnovu posmatranja na licu mjesta (mrtva priroda i portret)

Nastavnik/ci koji vodi/e organizaciju i praćenje takmičenja : _____

2. SLIKARSTVO

Likovno–tehnička sredstva: papir, podloga (ponijeti dasku ili karton), platno, karton, tempere, akvarel, kolaž, pastel, akrilik i sl.

Zadatak : rad na osnovu posmatranja na licu mjesta (mrtva priroda i portret)

Nastavnik/ci koji vodi/e organizaciju i praćenje takmičenja : _____

3. GRAFIČKI DIZAJN

Likovno –tehnička sredstva: boje, tuš, olovke u boji, flomasteri i sl .

Zadatak : logo/logotip ili plakat

Nastavnik/ci koji vodi/e organizaciju i praćenje takmičenja : _____

4. GRAFIKA

Likovno –tehnička sredstva: linoleum, karton, boje i sav potrebni materijal za odabranu grafičku tehniku (obrada matrice i otiskivanje se rade na licu mjesta).

Zadatak : Komisija definira zadatak na licu mjesta

Nastavnik/ci koji vodi/e organizaciju i praćenje takmičenja : _____

Vrijeme rada za sve takmičare je 3 h (sata) ili 180 minuta

Upute za nastavnike: Nastavnici se nakon prijave učenika dežurnim nastavnicima u školi domaćinu trebaju da povuku izvan područja takmičenja.

Takmiče se učenici od 1. do 4. razreda srednjih škola i održava se su JUMS Građevinsko-geodetskoj školi Tuzla.

PRILOZI

Neophodno je da se dostavi naziv škole, ime i prezime učenika i likovno područje iz kojeg će se takmičiti, ime i prezime nastavnika koji će doći sa učenicima.

Samo prijavljeni učenici mogu učestvovati na takmičenju. Ukoliko prijavljen učenik ne može učestvovati ne može biti zamijenjen drugim učenikom.

Informacije slati na kontakt email: gradjevinska.tuzla@montk.ba

Prijava je do: 20.IV 2023. godine do 16 sati. Nakon označenog datuma i vremena prijave se neće uzimati u razmatranje.

Dolazak i prijava učesnika je od 09.30 – 10.00h.

Termin održavanja takmičenja je 27. IV 2023. godine od 10:00 do 13:00 sati.

Proglašenje rezultata takmičenja i dodjela diploma je u periodu od 14:00 do 15:00 sati.

Komisiju za ocjenjivanje za svako likovno područje čine po 3 člana nastavnika osnovnih škola čiji učenici se ne takmiče.

Pravo uvida u rad i eventualno podnošenje opravdanog prigovora takmičarskoj komisiji na preliminarne rezultate takmičenja ima takmičar.

Konačna rang lista treba da sadrži tačno navedeno osvojeno mjesto i broj bodova, ime i prezime učenika, naziv škole iz koje učenik dolazi, kao i ime i prezime mentora.

Kompletan Izvještaj o sprovedenom takmičenju komisija je dužna dostaviti Pedagoškom zavodu najkasnije pet dana od dana takmičenja. (szumra@pztz.ba)

Napomena: Bilten kantonalnog takmičenja potrebno da škola domaćin obavezno dostavi u elektronskoj formi školama učesnicama na takmičenju, radi vjerodostojnog dokaza o učešću i plasmanu na kantonalnom takmičenju.

NAPOMENA:

- Prva tri mjesta trebaju biti jasno definisana, a koristeći prethodno date upute (bez dijeljenja prvih, drugih i trećih mjesta od strane više učesnika).

- Komisija zadužena za svu organizaciju takmičenja je: Merima Ibrišimović, Merima Turbić Mahmutović i Boris Pejić.

O svakoj izmjeni ili dopuni propozicija, organizatori i suorganizatori bit će blagovremeno obaviješteni. Ukoliko se pojavi spor u primjeni propozicije, na traženje, usmeno ili pismeno, upute daje Pedagoški zavod. Propozicije se primjenjuju za organizaciju takmičenja u 2023. godini.

U skladu sa Pravilnicima o takmičenjima, izvještaji o održanim takmičenjima dostavljaju se najkasnije 5 dana od dana završetka takmičenja za jedan predmet/oblast.

Obrazac za izvještavanje postavljen je na WEB stranici zavoda u odjeljcima osnovnog i srednjeg obrazovanja.

PROPOZICIJE TAKMIČENJA IZ OBLASTI ZAVARIVANJA

Takmičenje se realizuje u saradnji Pedagoškog zavoda Tuzlanskog kantona, JU Mješovite srednje mašinske škole Tuzla i Instituta za zavarivanje Tuzla, u prostoru Instituta za zavarivanje Tuzla. Broj takmičara iz pojedinih škola sa područja Tuzlanskog kantona, zbog specifičnosti takmičenja ne može bit veći od 2 (dva) učenika po školi.

Takmičarski zadatak definišu domaćini takmičenja i dostavljaju zadatak svim prijavljenim školama, kako bi mentori učenika mogli vježbati sa učenicima predviđeni tip i vrstu načina

PRILOZI

zavarivanja.

Takmičarsku komisiju sačinjavaju inženjeri zavarivanja iz privrednih subjekata, koje delegira Institut za zavarivanje Tuzla.

Takmičari prilikom prijave dobijaju šifru i šifrirani se unose u listu natjecatelja, sa ciljem potpune objektivnosti rada komisije.

Eventualne promjene od prethodno navedenih definisanih segmenata takmičenja vrše u dogovoru domaćina takmičenja i savjetnika za srednje stručno obrazovanje Pedagoškog zavoda TK.

Zadatak za takmičenje:

Predloženi zadatak za takmičenje mora sadržavati:

- korektno urađen radionički crtež
- navedena vrsta zavarivanja i kojim postupkom će se vršiti zavarivanje, te eventualna specifična uputstva za zavarivanje predloženog komada.

Obaveze takmičara:

- HTZ oprema (cipele, radno odijelo)

Obaveze organizatora:

- materijal,
- elektro aparat,
- maska za zavarivanje,
- rukavice,
- kecelja,
- elektroda.

Bodovanje:

- Vizuelni pregled 60 bodova (debljina zavara i estetika zavara)
- Geometrija izratka (normalnost cijevi na ploču, pozicioniranje cijevi na ploču) 20 bodova,
- Vrijeme izrade 20 bodova.

NAPOMENA: maksimalno vrijeme izrade 20 minuta po zadatku

TJELESNI I ZDRAVSTVENI ODGOJ

(PROPOZICIJE MALIH OLIMPIJSKIH IGARA TUZLANSKOG KANTONA)

I- ORGANIZACIJSKI I TEHNIČKI USLOVI

Član 1.

Ovim propozicijama definiše se način organizacije i sprovođenja sportskih takmičenja za osnovne i srednje škole na području Tuzlanskog kantona koje se naziva Male olimpijske igre Tuzlanskog kantona.

Član 2.

Organizatori Malih olimpijskih igara su Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona i Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona, a suorganizatori su Ministarstvo kulture, sporta i mladih Tuzlanskog kantona, Školski sportski savez Tuzlanskog kantona (ŠSSTK) i Sportski savez Tuzlanskog kantona (SSTK), kao i školska sportska društva gradova/opština i sportski savezi gradova/opština.

PRILOZI

Član 3.

Takmičenja u okviru Malih olimpijskih igara TK se sprovode na osnovu ovih propozicija, s tim da prije početka takmičenja Pedagoški zavod TK donosi kalendar takmičenja za svaku školsku godinu u skladu i na način definisan pravilnicima o organizaciji takmičenja učenika koje donosi Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona.

Član 4.

Obaveze kantonalnog školskog sportskog saveza i sportskog saveza kao suorganizatora školskih takmičenja su sljedeće:

- imenuje kantonalne koordinate i koordinate opština ili gradova i sportova, a na prijedlog školskog sportskog društva opština/gradova ili sportskog saveza opština/gradova
- koordiniše i usmjerava rad i aktivnosti koordinatora opština ili gradova i sportova,
- dostavlja dokumentaciju koordinatorima opština ili gradova i sportova u vezi organizacije i sprovođenja takmičenja,
- predlaže mjere za unapređenje školskog sporta,
- koordiniše i organizuje odlazak ekipa na federalne završnice,
- zadužen je za tehničku organizaciju i sprovođenje kantonalnog takmičenja, uključujući i imenovanje tehničkog organizatora takmičenja u određenoj grani sporta.

a obaveze Školskog sportskog društva grada /opštine i Sportskog saveza grada/opštine su sljedeće:

- zadužen je za tehničku organizaciju i sprovođenje takmičenja opština/gradova, uključujući i imenovanje tehničkog organizatora takmičenja u određenoj grani sporta,
- obavještava škole sa teritorije svoje opštine ili grada o kalendaru takmičenja,
- dostavlja školama sa teritorije svoje opštine ili grada Propozicije i svu potrebnu dokumentaciju,
- predlaže mjesta i domaćine održavanja takmičenja,
- sa domaćinom takmičenja dogovara uslove za održavanje takmičenja i daje potrebne informacije,
- vrši uvid u regularnost takmičenja i održavanje istog,
- u prisustvu predstavnika školskih ekipa obavlja žrijebanje i predlaže sistem takmičenja,
- učestvuje u organizaciji kantonalnog takmičenja u saradnji drugih koordinatora opština ili gradova i sportova,
- izvještava o održanim takmičenjima, uz rezultate i dokazni materijal,
- imenuje članove Komisije za prigovore te obavlja i druge poslove .

Član 5.

Pravo učešća na takmičenjima imaju svi redovni učenici osnovnih i srednjih škola.

Član 6.

Takmičenja se održavaju iz sportova koji se nalaze u Nastavnom planu i programu, a koji se mogu provoditi kroz školske sportske sekcije, a to su:

- 1) atletika,
- 2) mali fudbal,

PRILOZI

- 3) odbojka,
- 4) rukomet,
- 5) košarka,

Član 7.

Sistem takmičenja Malih olimpijskih igara na području Tuzlanskog kantona se sastoji od tri nivoa, i to:

- I nivo – školska takmičenja,
- II nivo – opštinska/gradska takmičenja,
- III nivo – kantonalna takmičenja,

Takmičenja koja se organizuju na višim nivoima (federalni i državni) organizuju se u skladu sa drugim propisima i propozicijama.

Član 8.

Takmičenja prvog nivoa, odnosno školska takmičenja se organizuju kao odjeljenska, razredna i školska u kojima može učestvovati neograničen broj ekipa ili neograničen broj učenika pojedinaca.

Školska takmičenja u pravilu organizuje školsko sportsko društvo, a u slučaju da školsko sportsko društvo nije organizovano takmičenje organizuje nastavnik tjelesnog i zdravstvenog odgoja pod pokroviteljstvom škole.

Član 9.

Na takmičenjima drugog nivoa, odnosno opštinskim/gradskim takmičenjima, učestvuju ekipe škola sa područja opštine/grada, te po dva (2) učenika koja su ostvarila najbolji plasman na pojedinačnom takmičenju škole u atletici, a u skladu sa posebnim propozicijama po sportovima iz poglavlja III ovih propozicija.

Član 10.

Na takmičenjima trećeg nivoa, odnosno kantonalnim takmičenjima pravo nastupa imaju kako slijedi:

- ukoliko na opštinskom/gradskom takmičenju učestvuje 20 i više osnovnih ili 10 i više srednjih škola, pravo nastupa na kantonalnom takmičenju imaju po dvije prvoplasirane školske ekipe sa opštinskog/gradskog takmičenja,
- ukoliko na opštinskom/gradskom takmičenju učestvuje manje od 20 osnovnih ili 10 srednjih škola, pravo nastupa na kantonalnom takmičenju imaju po jedna prvoplasirana školska ekipa sa opštinskog/gradskog takmičenja,

Ukoliko prvoplasirani iz nekog razloga odustanu od takmičenja, pravo nastupa imaju drugoplasirane ekipe.

Član 11.

Ukoliko propozicijama takmičenja višeg nivoa takmičenja (federalni i državni nivo), nije drugačije uređeno, na takmičenjima višeg nivoa pravo nastupa imaju:

- u ekipnim sportovima – škole pobjednici na kantonalnim takmičenjima,
- u atletici – pobjednici u svim disciplinama na kantonalnim takmičenjima

PRILOZI

Ukoliko prvoplasirani iz nekog razloga odustanu od takmičenja, pravo nastupa imaju drugoplasirane ekipe.

II - OPŠTE PROPOZICIJE TAKMIČENJA

Član 12.

Pobjednici takmičenja predviđenih Programom za određenu školsku godinu dobijaju naziv školskog, opštinskog, kantonalnog prvaka za odgovarajuću školsku godinu u određenoj sportskoj grani.

Tri prvoplasirane ekipe i pobjedinci na opštinskom i kantonalnom prvenstvu dobijaju pehare i diplome za odgovarajući plasman.

Tri prvoplasirane ekipe mogu dobiti i medalje ukoliko postoje planirana finansijska sredstva, donatori ili sponzori.

Član 13.

Takmičenja se održavaju radnim ili neradnim danom u skladu sa kalendarom takmičenja.

Član 14.

Broj učenika jedne školske ekipe koji se takmiče u ekipnim sportovima kao i pojedinačnim određen je posebnim propozicijama iz poglavlja III za svaki sport.

Član 15.

Voditelj svake školske ekipe koja učestvuje na bilo kojem takmičenju Malih olimpijskih igara je nastavnik ili profesor tjelesnog odgoja i sporta (u daljem tekstu: profesor).

U slučaju da je profesor spriječen iz opravdanog razloga da vodi ekipu vodstvo preuzima predstavnik te škole koji mora imati zvanje nastavnika ili profesora i odgovoran je za ponašanje i disciplinu učenika.

U slučaju da ekipa dođe bez lica iz stava 1. ovog člana, ekipi neće biti dozvoljeno da nastupi.

U slučaju da lice iz stava 1. ovog člana napusti takmičenje, ili je odlukom sportskog sudije udaljen, vođenje ekipe na toj utakmici, preuzima kapiten, a za sve naredne utakmice škola mora obezbijediti dolazak drugog legitimnog lica.

Ako školsku ekipu na takmičenju vodi lice koje nije predstavnik škole iz stava 1. ovog člana, ekipa će biti diskvalifikovana sa daljeg takmičenja.

U slučaju nedoličnog ponašanja voditelja ekipe suorganizator će istog prijaviti Pedagoškom zavodu TK koji će postupiti u skladu sa pravilnikom.

Član 16.

Na kantonalnim, federalnim i državnim takmičenjima mogu učestvovati ekipe i pojedinci koji nisu to pravo stekli na osnovu ostvarenog rezultata na prethodnom takmičenju, samo u slučaju da ekipe ili pojedinci koji su to pravo ostvarili ne mogu da učestvuju na ovim takmičenjima iz bilo kojeg razloga (npr. umjesto prvoplasiranog, koji odustaje, učestvuje drugoplasirani pojedinac ili ekipa i sl.).

Ekipa ili pojedinac koji odustaje od daljeg takmičenja dužna je najmanje 7 dana prije takmičenja obavijestiti organizatora/suorganizatora.

Član 17.

PRILOZI

Škole učesnice svih takmičenja dužne su da organizatoru/suorganizatoru takmičenja prije odigravanja utakmica dostave spiskove učesnika takmičenja koje je ovjerio direktor škole. Svako postupanje suprotno odredbama ovog člana dovešće do diskvalifikacije učesnika kao pojedinca ili cijele ekipe.

Član 18.

Identitet učesnika utvrđuje se na osnovu spiskova koje je ovjerio direktor škole.

Bez prijave učesnika na propisanom obrascu od strane organizatora/suorganizatora takmičenja i ovjerene od strane škole ne može se nastupiti na takmičenju.

Na zahtjev profesora druge ekipe ili organizatora/suorganizatora u slučaju sumnje u legitimnost učesnika, koordinator takmičenja je dužan provjeriti odmah identitet učesnika takmičenja.

Ukoliko nije u mogućnosti odmah utvrditi identitet takmičenje će se nastaviti, a on će slikati svaku ekipu i na osnovu spiska u određenoj školi utvrditi identitet učesnika u roku od tri dana i o tome obavijestiti sve učesnike takmičenja

Eventualne primjedbe na pravo nastupa učesnika mogu se podnijeti prije početka utakmice, meča ili trke.

U slučaju da se utvrdi da određeni učenik nastupa za tu školu mimo ovih propozicija, ekipa će biti diskvalifikovana iz takmičenja.

Ukoliko se naknadno u roku od 15 dana utvrdi da je određena ekipa imala neligitimnog predstavnika, škola će biti suspendirana iz konačnih rezultata takmičenja, a o svemu biti obaviješteni nadležni organi.

Član 19.

Tehnička organizacija Malih olimpijskih igara na II i III nivou takmičenja može se odlukom ŠSS povjeriti i školama.

Učesnici takmičenja moraju za vrijeme takmičenja biti propisno odjeveni, odnosno onako kako je to regulisano posebnim propozicijama za svaku sportsku granu.

Škole učesnice i škole organizatori takmičenja odgovorne su za disciplinu i sprovođenje takmičenja.

Član 20.

U vannastavne sportske aktivnosti i školska sportska takmičenja ne mogu biti uključeni učenici koji nisu zdravstveno sposobni za bavljanje školskim sportom.

Ova obaveza izvršava se unutar škole i svu odgovornost u ovom pogledu snosi škola kojoj učenik pripada.

Član 21.

Sudije za takmičenje na I nivou obezbjeđuje škola.

Za takmičenje II nivoa sudije obezbjeđuje škola koja je tehnički organizator takmičenja. Školsko sportsko društvo općine ili grada ili sportski savez.

Za I i II nivo takmičenja sudije mogu biti učenici i nastavnici/profesori koji su prethodno obučeni za te aktivnosti.

Na III nivou takmičenja sudije delegiraju Školski sportski savez Tk i Sportski savez TK. Suorganizator na ovom nivou takmičenja može angažovati sudije u saradnji sa granskim sportskim savezima.

PRILOZI

Član 22.

Školska takmičenja za ekipne sportove u pravilu sprovode školska sportska društva, a u slučaju da školsko sportsko društvo nije organizovano sprovode nastavnici/profesori tjelesnog i zdravstvenog odgoja na osnovu uslova i mogućnosti škole.

Opštinska takmičenja za ekipne sportove sprovode se po sistemu koji najviše odgovara učesnicima opštinskih takmičenja (zavisno od broja prijavljenih ekipa).

Kantonalna takmičenja za ekipne sportove odvijaju se po kup sistemu određene žrijebom po Bergerovim tablicama.

U slučaju da određeni gradovi na osnovu broja škola imaju dvije škole na kantonalnom takmičenju, a na osnovu pravilnika član 11 stav 1. i 2. oni prvi izvlače prvi i zadnji broj (drugi ili predzadnji) od ukupnog broja prijavljenih ekipa, pa tek onda ostale ekipe.

Pobjednici polufinalnih utakmica igraju u finalu, a poražene ekipe igraju za treće mjesto.

Član 23.

Prijava za nastup na određenom takmičenju podnosi se školama organizatorima takmičenja na propisanom obrascu

Prijavu za takmičenje mora potpisati direktor škole ili njegov zamjenik i mora biti ovjerena pečatom škole koja se prijavljuje.

Prijava za takmičenje mora se poslati u skladu sa kalendarom takmičenja i rokovima koje postavi organizator/suorganizator takmičenja o čemu će škole biti na vrijeme obaviještene.

Pravo učešća na takmičenjima imaju one škole koje se blagovremeno prijave.

Član 24.

Tehnička organizacija podrazumijeva:

- obezbijediti prostor i opremu za održavanje takmičenja, tako da se takmičenja učenika mogu odvijati nesmetano i kvalitetno uz pravila odgovarajućeg sportskog saveza i opštih i posebnih propozicija Malih olimpijskih igara,
- obezbijediti dovoljan broj stručnog osoblja za vođenje takmičenja,
- obezbijediti prvu pomoć,
- obavijestiti organe javne bezbjednosti o održavanju takmičenja
- obezbijediti ustupanje reklamnog prostora za potrebe školskog sporta,
- voditi evidenciju o takmičenju,
- formirati Komisiju za prigovore,
- dostaviti izvještaj o održanom takmičenju.

Član 25.

O mjestu održavanja kantonalnih finala odlučuje Školski sportski savez i Sportski savez TK.

Član 26.

Prigovori u vezi sa materijalnom povredom ovih propozicija takmičenja podnose se direktno organizatoru/suorganizatoru takmičenja koji za te potrebe mora formirati Komisiju za prigovore (u daljem tekstu: Komisija).

Prigovor u vezi sa takmičenjem može uložiti lice iz člana 15. ovih propozicija i podnosi se Komisiji u pisanoj formi, neposredno nakon završetka spornog događaja, a najkasnije u roku od jednog sata.

Komisija je dužna da odmah odluči o postavljenom prigovoru, a prije početka narednog kola takmičenja, te odluku dostavi podnosiocu prigovora i suprotnoj strani.

PRILOZI

Na odluku Komisije može se izjaviti žalba Školskom sportskom savezu u roku od 48 časova od donošenja sporne odluke.

Odluka saveza je konačna.

III- POSEBNE PROPOZICIJE TAKMIČENJA PO SPORTOVIMA

ODBOJKA

Član 27.

Ekipe sačinjava 12 takmičara/takmičarki. Članovi ekipe moraju imati propisanu odbojkašku opremu, a ne smiju nastupati u dresovima klubova i nacionalnih reprezentacija. Dresovi moraju biti jednoobrazne boje, označeni jasno vidljivim brojevima, u rasponu od 0 do 99.

Član 28.

Na svim nivoima takmičenja i u svim kategorijama utakmice se igraju po pravilima i propozicijama Odbojkaškog saveza Bosne i Hercegovine i Međunarodne odbojkaške federacije (FIVB), dva (2) dobijena seta do 25 poena i dva poena razlike a slučaju neriješenog rezultata igra se treći set do 15 poena i dva poena razlike.

U kvalifikacionim utakmicama od 5 do 7 razreda, servis se može izvoditi ulaskom u teren do 1 m u zavisnosti od školske dvorane a sve finalne utakmice u kvalifikacijama i završno finale po grupama se realiziraju po službenim pravilima i propozicijama Odbojkaškog saveza BiH.

Za takmičarske kategorije osnovnih i srednjih škola visina mreže je:

- a. osnovna škola-dječaci 230 cm,
- b. osnovna škola-djevojčice 215 cm,
- c. srednja škola-omladinci 243 cm,
- d. srednja škola-omladinke 224 cm.

Utakmice se igraju na terenima sa odgovarajućom površinom (guma, parket), preporučene dimenzije 18 m x 9 m.

Sve zvanične utakmice igraju se oficijelnim odbojkaškim loptama koje odgovaraju pravilima igre.

Svaka ekipa je obavezna da na takmičenje ponese svoje lopte za zagrijavanje.

Član 29.

Škola koja je prijavila ekipe od 5 do 7 i 8 do 9 razreda mora u prijavi da naznači za svakog takmičara/takmičarku koji je razred i takmičar/takmičarka mogu igrati za samo 1 ekipu, bez obzira na uzrast.

Škola koja je prijavila ekipu samo od 5 do 7 razreda ne može imati takmičare/takmičarku iz starijih razreda a ako ima samo ekipu od 8 do 9 razreda u tom slučaju u sastavu ekipe mogu učestvovati svi takmičari/takmičarke od 5 do 9 razreda.

Član 30.

Zapisnici na utakmicama se vode na propisanom zapisniku ŠSSTK i SSTK, a sudije se obezbjeđuju u skladu i na način definisan u poglavlju II ovih propozicija.

Član 31.

Meč je registrovan u korist protivnika sa 2:0 (25:0, 25:0) u sledećim slučajevima:

PRILOZI

1. Ako ekipa nije nastupala iz neopravdanih razloga ;
2. Ako ekipa odbije da igra igru;
3. Ako ekipa nastupa sa članom tima koji nije pravilno prijavljen;
4. Ako ekipa nastupa sa učenikom/učenicom koji je proglašen nesposobnim za nadmetanje na liječničkom pregledu
5. Ako igru prekine krivica jedne od ekipa.

Ako tim napusti utakmicu ista se registruje službenim rezultatom, a o svemu će biti obaviješteni nadležni organi

KOŠARKA

Član 32.

Ekipe sačinjavaju dvanaest (12) takmičara/takmičarki. Članovi tima moraju imati propisanu košarkašku opremu, a ne smiju nastupati u dresovima klubova i nacionalnih reprezentacija. Dresovi moraju biti jednoobrazne boje, označeni jasno vidljivim brojevima, u rasponu od 0 do 99.

Član 33.

Na svim nivoima takmičenja i u svim kategorijama utakmice se igraju po pravilima igre i propozicijama Košarkaškog saveza Bosne i Hercegovine i Međunarodne košarkaške federacije (FIBA).

U konkurenciji takmičara utakmica se sastoji od dva(2) poluvremena u trajanju po petnaest(15) minuta, bez zaustavljanja sata za igru, osim zadnje tri(3) minute drugog poluvremena i za vrijeme minute(1) odmora. U slučaju neriješenog rezultata igra se jedan ili više produžetaka, do konačnog pobjednika. Produžetak traje tri(3) minute sa zaustavljanjem sata za igru.

U konkurenciji takmičarki utakmica se sastoji od dva(2) poluvremena u trajanju od deset(10) minuta, bez zaustavljanja sata za igru, osim zadnje tri(3) minute drugog poluvremena i za vrijeme minute(1) odmora. U slučaju neriješenog rezultata igra se jedan ili više produžetaka, do konačnog pobjednika. Produžetak traje tri(3) minute sa zaustavljanjem sata za igru.

Utakmice se mogu igrati na igralištima sa odgovarajućom površinom (parket, asfalt, beton itd.) i preporučenih dimenzija 28 m x 15 m.

Sve službene utakmice gradskog prvenstva igraju se loptama koje odgovaraju pravilima igre, veličinom 6 za takmičarke a veličina 7 za takmičare. Svaka ekipa je obavezna da na takmičenje ponese svoju loptu za zagrijavanje.

Član 34.

Škola koja je prijavila ekipe od 5 do 7 i 8 do 9 razreda mora u prijavi da naznači za svakog takmičara/takmičarku koji je razred i takmičar/takmičarka mogu igrati za samo jednu(1) ekipu, bez obzira na uzrast.

Škola koja je prijavila ekipu samo od 5 do 7 razreda ne može imati takmičare/takmičarke iz starijih razreda a ako ima samo ekipu od 8 do 9 razreda u tom slučaju u sastavu ekipe mogu učestvovati svi takmičari/takmičarke od 5 do 9 razreda.

Član 35.

Zapisnici na utakmicama se vode na propisanom zapisniku ŠSSTK i SSTK., a sudije se obezbjeđuju u skladu i na način definisan u poglavlju II ovih propozicija.

Utakmica je registrirana u korist protivnika 20-0 u sljedećim slučajevima:

PRILOZI

1. Ako ekipa nije nastupala iz neopravdanih razloga ;
2. Ako ekipa odbije da igra igru;
3. Ako ekipa nastupa sa članom tima koji nije pravilno registrovan;
4. Ako ekipa nastupa sa učenicom/učenicom koji je proglašen nesposobnim da se takmiči na liječničkom pregledu
5. Ako igru prekine krivica jedne od ekipa.

Ako tim napusti utakmicu ista se registruje službenim rezultatom, a o svemu će biti obaviješteni nadležni organi

ATLETIKA

Član 36.

Prvenstvo u atletici se organizuje u sljedećim kategorijama:

1. Dječaci/djevojčice - osnovne škole; (pojedinačno i ekipno)
2. Omladinci/omladinke - srednje škole_ (pojedinačno i ekipno).

Član 37.

Ekipa se sastoji od po dva takmičara na opštinskom gradskom nivou i jednog takmičara/takmičarke u svakoj disciplini , plus štafeta. Postignuti rezultati računaju se za ekipni i pojedinačni rang u skladu sa pravilima.

Pravo učestvovanja na prvenstvu kantona imaju po dva prvoplasirana predstavnika gradova/opština na čijem se području nalazi 20 i više osnovnih i 10 i više srednjih škola, a po jednog prvoplasiranog predstavnika manje od 20 odnosno 10 škola.

Članovi ekipe moraju imati adekvatnu sportsku opremu, a ne smiju nastupati u dresovima klubova i reprezentacija.

Član 38.

Djevojčice učestvuju u sljedećim disciplinama: 60m, 300m, 600m,4x100m, skok u dalj i kugla.

Dječaci učestvuju u sljedećim disciplinama: 60m, 300m, 800m, 4 x 100m, skok u dalj i kugla.

Omladinke učestvuju u sljedećim disciplinama: 100m, 400m, 800m, 4 x 100m, skok u dalj i kugla.

Omladinci učestvuju u sljedećim disciplinama: 100m, 400m, 1000m, 4 x 100m, skok u dalj i kugla.

Član 39.

Jedan takmičar/takmičarka ima pravo nastupati u samo jednoj disciplini i štafeti. Takmičar/takmičarka koji nastupaju na 600/800m, 1000m ne mogu nastupiti ni u jednom drugom događaju.

U tehničkim disciplinama (skok u dalj, kugla) svi takmičari/takmičarke imaju pravo na 3 (tri) pokušaja, pod uvjetom da imaju barem jedan ispravan pokušaj u prva tri.

Mjesto se određuje na osnovu najdužeg skoka ili bacanja mjerene u cm. Ako postoje dva takmičara/takmičarke sa istom dužinom skoka ili bacanjem, bolji je onaj čiji je drugi najbolji skok ili bacanje duže.

Član 40.

Bodovanje timova u skladu sa opštim pravilima atletike vrši tehnički organizator takmičenja koga će odrediti ŠSSTK i SSTK.

PRILOZI

Član 41.

Takmičenje se održava u dva dijela, u jednom danu. O vremenu i satnici takmičenja odlučuje organizator takmičenja u saradnji sa tehničkim organizator takmičenja.

MALI NOGOMET

Član 42.

Gradsko prvenstvo u malom nogometu se organizuje za osnovne i srednje škole u kategoriji dječaka-omladinaca.

Član 43.

Ekipe sačinjavaju dvanaest(12) takmičara, četiri(4) igrača i jedan(1) golman. Članovi ekipa moraju imati propisanu sportsku opremu, a ne smiju nastupati u dresovima klubova i nacionalnih reprezentacija. Dresovi moraju biti jednoobrazne boje, označeni jasno vidljivim brojevima, u rasponu od 0 do 99.

Član 44.

Na svim nivoima takmičenja i u svim kategorijama utakmice se igraju po pravilima igre i propozicijama Nogometnog/fudbalskog saveza Bosne i Hercegovine i Međunarodne Nogometne/Fudbalske Asocijacije (FIFA).

Utakmica se sastoji od dva(2) poluvremena u trajanju po petnaest(15) minuta bez zaustavljanja sata za igru i odmora između dva poluvremena u trajanju od pet(5) minuta.

U slučaju neriješenog rezultata izvode se po tri(3) kaznena udarca(u daljem dijelu teksta penala). Svi igrači, zajedno sa izmjenama, imaju pravo šutati penale. Ako je i nakon tri penala rezultat još uvijek neriješen, izvodi se naizmjenično po jedan(1) dodatni penal. Naizmjenični penali se izvode dok, u istom broju pokušaja, jedna ekipa ne postigne pogodak više od druge. Svaki šut izvodi drugi igrač ekipe dok se ne zatvori krug, tek tada isti igrač može izvesti penal po drugi put.

Ako jedna ekipa ima više igrača prije izvođenja penala, zajedno sa rezervama u ekipi od druge, morat će smanjiti broj igrača i izjednačiti ih sa protivničkom ekipom.

Utakmice se mogu igrati na svim vrstama igrališta bez obzira na dimenzije i podlogu.

Sve službene utakmice igraju se loptom koje odgovaraju pravilima igre, veličina 5 za takmičare. Svaka ekipa je obavezna da na takmičenje ponese svoju loptu za zagrijavanje.

Član 45.

Škola koja je prijavila ekipe od 5 do 7 i 8 do 9 razreda mora u prijavi da naznači za svakog takmičara koji je razred i takmičar može igrati za samo jednu(1) ekipu, bez obzira na uzrast.

Škola koja je prijavila ekipu samo od 5 do 7 razreda ne može imati takmičara iz starijih razreda a ako ima samo ekipu od 8 do 9 razreda u tom slučaju u sastavu ekipe mogu učestvovati svi takmičari od 5 do 9 razreda.

Član 46.

Zapisnici na utakmicama se vode na propisanom zapisniku ŠSS i SSTK., a sudije se obezbjeđuju u skladu i na način definisan u poglavlju II ovih propozicija.

Utakmica je registrirana u korist protivnika 3-0 u sljedećim slučajevima:

- Ako ekipa nije nastupala iz neopravdanih razloga ;

PRILOZI

- Ako ekipa odbije da igra igru;
- Ako ekipa nastupa sa članom tima koji nije pravilno registrovan;
- Ako ekipa nastupa sa učenikom/učenicom koji je proglašen nesposobnim da se takmiči na liječničkom pregledu ili ako nema valjan liječnički pregled;
- Ako igru prekine krivica jedne od ekipa.

Ako tim napusti utakmicu ista se registruje službenim rezultatom, a o svemu će biti obaviješteni nadležni organi

RUKOMET

Član 47.

Prvenstvo u rukometu se organizuje za osnovne škole u kategorijama dječaka-djevojčica.

Član 48

Ekipu sačinjavaju dvanaest(12) takmičara/takmičarki. Članovi ekipa moraju imati propisanu rukometnu opremu, a ne smiju nastupati u dresovima klubova i nacionalnih reprezentacija. Dresovi moraju biti jednoobrazne boje, označeni jasno vidljivim brojevima, u rasponu od 0 do 99.

Član 49.

Na svim nivoima takmičenja i u svim kategorijama utakmice se igraju po pravilima igre i propozicijama Rukometnog saveza Bosne i Hercegovine i Međunarodne Rukometne Federacije (IHF).

U konkurenciji takmičara utakmica se sastoji od dva(2) poluvremena u trajanju po petnaest(15) minuta, bez zaustavljanja sata za igru, osim za tajm-aut, i odmora između dva poluvremena u trajanju od pet(5) minuta.

U konkurenciji takmičarki utakmica se sastoji od dva(2) poluvremena u trajanju po deset(10) minuta, bez zaustavljanja sata za igru, osim za tajm-aut, i odmora između dva poluvremena u trajanju od pet(5) minuta.

U slučaju neriješenog rezultata izvodi se po pet(5) sedmeraca. Svi igrači, zajedno sa izmjenama, imaju pravo šutati sedmerce. Ako je i nakon pet(5) sedmeraca rezultat još uvijek neriješen, izvodi se naizmjenično po jedan(1) dodatni sedmerac. Naizmjenični sedmerci se izvode dok, u istom broju pokušaja, jedna ekipa ne postigne pogodak više od druge. Svaki sedmerac izvodi drugi igrač ekipe dok se ne zatvori krug, tek tada isti igrač može izvesti sedmerac po drugi put.

Ako jedna ekipa ima više igrača prije izvođenja sedmeraca, zajedno sa rezervama u ekipi od druge, morat će smanjiti broj igrača i izjednačiti ih sa protivničkom ekipom.

Utakmice se mogu igrati na svim vrstama igrališta bez obzira na dimenzije i podlogu.

Sve službene utakmice Gradskog prvenstva igraju se loptama koje odgovaraju pravilima igre, veličina 1-2. Svaka ekipa je obavezna da na takmičenje ponese svoju loptu za zagrijavanje.

Član 50.

Škola koja je prijavila ekipu mora u prijavi da naznači za svakog takmičara/takmičarku koji je razred. Članovi ekipe mogu biti učenici od 5-9 razreda te škole

Član 51.

PRILOZI

Zapisnici na utakmicama se vode na propisanom zapisniku ŠSS i SSTK., a sudije se obezbjeđuju u skladu i na način definisan u poglavlju II ovih propozicija.

Utakmica je registrirana u korist protivnika 10-0 u sljedećim slučajevima:

1. Ako ekipa nije nastupala iz neopravdanih razloga ;
2. Ako ekipa odbije da igra igru;
3. Ako ekipa nastupa sa članom tima koji nije pravilno registrovan;
4. Ako ekipa nastupa sa učenikom/učenicom koji je proglašen nesposobnim da se takmiči na liječničkom pregledu
5. Ako igru prekine krivica jedne od ekipa.

Ako tim napusti utakmicu ista se registruje službenim rezultatom, a o svemu će biti obaviješteni nadležni organi.

Član 52.

Za tumačenje primjene propozicija nadležan je Školski sportski savez TK.

TEHNIČKA KULTURA

UVOD

Tehničke aktivnosti znatno pridonose razvoju znanja, vještina, samostalnosti i odgovornosti učenika, a takmičenje mladih tehničara omogućuje afirmaciju darovitih i talentiranih učenika i time pridonosi njihovom ranom otkrivanju.

Sudjelujući u takmičenju mladih tehničara, učenici već u osnovnoj školi stječu ozbiljna iskustva iz područja tehnike i tehnologije, što ih može motivirati za izbor budućeg inženjerskog zvanja ili nastavak karijere u tehničkom području. Na taj se način učenici usmjeravaju u STEM području, što se ostvaruje rukovanjem različitim uređajima, alatima i priborom, izborom i obradom materijala, sastavljanjem i programiranjem sklopova, pri čemu učenici izrađuju tehnički proizvod prema zadanoj dokumentaciji, koju potom predstavljaju pred ocjenjivačkom komisijom.

1. ORGANIZATORI

Takmičenje učenika osnovnih škola iz tehničke kulture (u daljnjem tekstu: takmičenje) organizira i provodi Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona (u daljnjem tekstu: Pedagoški zavod) u skladu sa ovim Pravilnikom.

Takmičenje je ekipno takmičenje učenika i provodi se na temelju osnovnoškolskog programa predmeta tehnička kultura (osnovi tehnike i informatike).

2. UČESNICI TAKMIČENJA

2.1. Učesnici takmičenja su učenici osnovnih škola od petog do devetog razreda, članovi klubova mladih tehničara u osnovnim školama i sekcija osnovnih škola.

Ekipa se sastoji od pet učenika (po jedan učenik iz svakog razreda) osnovne škole, od petog do devetog razreda koje na takmičenje dovodi minimalno jedan od mentora.

2.2. Učesnici takmičenja nazivaju se takmičari.

2.3. Takmičari se takmiče u kategoriji:

- redovni osnovnoškolski program predmeta Tehnička kultura i Osnove tehnike i informatike

Na takmičenju mogu učestvovati učenici koji:

PRILOZI

- a) prihvataju pravila takmičenja određena ovim pravilnikom
- b) prihvataju javno objavljivanje sljedećih podataka:
  - imena i prezimena
  - naziv škole
  - ime nastavnika mentora
  - rang listu na kojoj su podaci o uspjehu na takmičenju

Izjavu o prihvatanju ovih uslova potpisanu od strane roditelja uzima nastavnik mentor prije početka školskog takmičenja i ista se čuva u školskoj dokumentaciji. Izjava se **ne dostavlja** na narednim nivoima takmičenja.

3. NIVOI I TERMINI TAKMIČENJA

3.1. Školska takmičenja:

Školska takmičenja organiziraju se u školama, a provode ih školske komisije, odnosno aktivni nastavnici. Školsko takmičenje organiziraju škole radi izbora (selekcije) najuspješnijih učenika, koji će školu predstavljati na narednim takmičenjima višeg nivoa. Škola koja ne organizira školsko takmičenje, kao najmasovniji oblik aktivnosti, koji obuhvata najveći broj učenika, ne može učestvovati na višem nivou takmičenja.

3.2. Općinska/ gradska takmičenja:

Općinska/ gradska takmičenja provode općinski/ gradski aktivni nastavnici, odnosno komisije. Na općinskim/ gradskim takmičenjima učestvuju školske ekipe koje su (formirane) ostvarile plasman putem školskih takmičenja.

3.3. Kantonalno takmičenje:

Kantonalno takmičenje provode Pedagoški zavod i aktivni nastavnici tehničke kulture. Učestvovanje na kantonalnom takmičenju ostvaruju ekipe koje su na općinskim/ gradskim takmičenjima osvojile odgovarajući plasman prema mjestu takmičenja koji je određen za pojedine općine/ gradove.

3.4. Termini takmičenja utvrđuju se kalendarom takmičenja koji objavljuje Pedagoški zavod.

PRILOZI

4. SADRŽAJ TAKMIČENJA

Takmičenje se sastoji od tri dijela:

- pisane provjere znanja (test),
- izrade praktičnog rada te
- predstavljanja praktičnog rada.

Ukupan broj bodova koji učenik može osvojiti na takmičenju je 100.

4.1. Školska takmičenja:

- a) pisana provjera znanja iz nastave Tehničke kulture za razred koji učenik pohađa
- b) prema zadanim crtežima i vremenu, takmičari će izraditi jednostavnu modelarsku tehničku tvorevinu upotrebne vrijednosti
- c) usmeni opis radnog zadatka, postupka te primjene zaštite na radu koje su takmičari primijenili pri izradi upotrebne tvorevine.

4.2. Općinska takmičenja / gradska takmičenja

- a) pisana provjera znanja iz nastave Tehničke kulture za razred koji učenik pohađa
- b) prema zadanim crtežima i vremenu, takmičenja će izraditi složeniju modelarsku tehničku tvorevinu upotrebne vrijednosti; pri izradi tehničke tvorevine, takmičenja će primijeniti kompetencije za rukovanje ručnim alatima i strojevima sigurnim za rad
- c) usmeni opis radnog zadatka, postupka te primjene zaštite na radu koje su takmičenja primijenili pri izradi upotrebne tvorevine.

4.3. Kantonalno takmičenje:

- a) pisana provjera znanja iz nastave Tehničke kulture za razred koji učenik pohađa
- b) prema zadanim crtežima i vremenu, takmičenja će izraditi složeniju modelarsku tehničku tvorevinu upotrebne vrijednosti; uz potrebne vještine, natjecatelji će pokazati i znanje ocrtavanja materijala po zadanim mjerama
- c) usmeni opis radnog zadatka, postupka te primjene zaštite na radu koje su takmičenja primijenili pri izradi upotrebne tvorevine

Pisana provjera znanja iz poznavanja gradiva nastave tehničke kulture u osnovnoj školi (u V., VI., VII., VIII. i IX. razredu) može donijeti **40 bodova**.

Sadržaj testova za sve kategorije takmičenja je zajednički i sastavljen je po uzrastu za peti, šesti, sedmi, osmi i deveti razred osnovne škole, ukupno pet različitih testova za sva područja takmičenja.

Izrada praktičnog rada po unaprijed određenoj temi može donijeti **50 bodova**.

Praktični rad se predstavlja usmenim izlaganjem ili nekim drugim načinom koji određuje nositelj područja. Predstavljanje praktičnog rada može trajati najviše 5 minuta i može donijeti **10 bodova**.

Precizne upute za izradu prezentacije učenikovog praktičnog rada kreiraju nositelji pojedinih područja. Uputa sadrži kriterije kroz nivoe, šta se očekuje od takmičara, a šta od članova ocjenjivačke komisije.

Na gradskom/općinskom i kantonalnom takmičenju učenici će imati tačno utvrđeno vrijeme za pripremu predstavljanja svog praktičnog rada.

5. PODRUČJA TAKMIČENJA

PRILOZI

Testovi iz nastave (pisana provjera znanja) osnovi tehnike i informatike za 5., i tehnička kultura za šesti, sedmi, osmi i deveti razred osnovne škole. Testove rješavaju svi učenici iz ekipe (za svoj razred), a obuhvataju materiju iz nastave predmeta Osnovi tehnike i informatike i Tehnička kultura za odgovarajući razred. Pitanja za testove će biti postavljena iz važećih udžbenika za tekuću školsku godinu.

5.1. Zadatke za pisanu provjeru znanja za sva područja i sve nivoe takmičenja sastavlja Komisija na temelju redovitog školskog programa i izvannastavnoga rada koji se provodi tokom školske godine i sastavni je dio godišnjeg plana i programa rada škole za što je zadužen nositelj područja.

Učenici se takmiče u izradi praktičnog rada u područjima tehničke kulture u skladu sa NPP-om za određeni razred: (V. razred), (VI. razred), (VII. razred), (VIII. razred), (IX. razred). Za svoj rad takmičar donosi potrebni alat, materijal i drugi pribor za izradu praktičnog rada. Domaćin takmičenja je dužan osigurati potrebne uvjete (električnu energiju ili sl.) prije početka takmičenja.

5.2. Zadatke za izradu praktičnog rada po pojedinim područjima utvrđuje Komisija za provedbu natjecanja na početku školske godine, a najkasnije do **1. decembra** godine. Ova komisija utvrđuje sadržaj područja na prijedlog nositelja svakog područja natjecanja.

5.3. Nositelje pojedinih područja određuje Pedagoški zavod na prijedlog stručnih aktiva, udruženja pedagoga tehničke kulture.

6. PROVOĐENJE TAKMIČENJA NA SVIM NIVOIMA

Takmičenja u svim područjima i na svim nivoima provode se po jednakim pravilima, ali s različitim nivoima složenosti i sadržaja. Sadržaj takmičenja određen je [tačkom 2.](#) ovih Pravila.

U slučaju izvanrednih okolnosti, elementarne nepogode, povećanog rizika za zdravlje ili druge neposredne opasnosti, Pedagoški zavod može promijeniti, odnosno prilagoditi način provedbe takmičenja.

Odgovorne osobe za primanje zadataka i drugih materijala za provođenje takmičenja odgovorne su za tajnost zadataka do početka takmičenja.

Takmičenje na školskom i općinskom/gradskom nivou se provodi na način da se osigura jedna školska klupa za svakog učenika. Pod klasičnom školskom klupom podrazumijeva se školska klupa s dva radna učenička mjesta.

Na svim nivoima takmičenja, preporučuje se korištenje zaštitne opreme i alata koji su sigurni za učenike. Na svim nivoima takmičenja pozicije praktičnog rada obrađuju se ručnim brušenjem.

Na svim nivoima takmičenja nakon što dobiju tehničku dokumentaciju potrebne za rad, takmičari imaju pravo na 5 minuta za dogovor s mentorom u prostoru u kojem se provodi takmičenje. Nakon toga, takmičenje počinje i do pauze ekipe ne smiju komunicirati s mentorom. Poslije pauze rad se nastavlja do njegovog završetka ili do isteka vremena.

Za vrijeme takmičenja mentori ne mogu biti u prostoru za takmičenje.

Pauza se koristi za dogovor s mentorom i odmor.

6.1. Školska natjecanja:

Odgovorne osobe iz matične škole učenika preuzimaju zadatke i druge materijale za provedbu školskog takmičenja. Po preuzimanju materijala za takmičenje, odgovorne osobe dostavit će zadatke i druge materijale organizatorima takmičenja (mentorima u školi).

PRILOZI

- a) Pisana provjera znanja iz nastave Tehničke kulture za razred koji učenik pohada provodi se u školi u skladu s Općim dijelom ovih Pravila.
- b) U izradi praktičnog rada takmičenje se može održati pomoću strojeva prilagodenim učenicima i pomoću ručnog alata.
Proizvod bi trebao dobiti inovativno rješenje ili dodatni dizajn.
- c) Prema dobivenoj dokumentaciji i postupcima izrade proizvoda, takmičari će usmeno opisati postupak izrade, namjenu te primjenu zaštite pri radu.

Vrijeme predviđeno za provedbu školskog takmičenja je:

- 45 minuta za pisanu provjeru znanja,
- 60 minuta za izradu tehničke tvorevine,
- do 5 minuta za predstavljanje tehničke tvorevine za svakog takmičara.

Takmičari na takmičenje donose/ koriste pribor, alat i materijal potreban za izradu praktičnog rada, a popis potrebnih će biti objavljen prije početka takmičenja.

6.2. Općinska/ gradska takmičenja

Odgovorne osobe iz škola u kojima se održavaju općinska/gradska takmičenja preuzet će zadatke i druge materijale za provedbu takmičenja.

- a) Pisana provjera znanja iz nastave Tehničke kulture za razred koji učenik pohada provodi se u školi domaćinu takmičenja.
- b) U izradi praktičnog rada takmičenje se može održati pomoću strojeva sigurnih za rad učenika te pomoću ručnog alata s kojima će se proizvodi dodatno oblikovati do završnog izgleda.
Pomoću dobivene tehničke dokumentacije i materijala za izradu, takmičari će potrebnim postupcima obrade i oblikovanja, u zadanom vremenu, izraditi upotrebnii proizvod.
Proizvod bi trebao dobiti inovativno rješenje ili dodatni dizajn.
- c) Prema dobivenoj dokumentaciji i postupcima izrade proizvoda takmičar će usmeno opisati postupak izrade, namjenu te primjenu zaštite pri radu.

Vrijeme predviđeno za provedbu općinskog/ gradskog takmičenja je:

- do 60 minuta za pisanu provjeru znanja,
- do 90 minuta za izradu tehničke tvorevine,
- 10 minuta za pripremu predstavljanja tehničke tvorevine,
- do 5 minuta za predstavljanje tehničke tvorevine svakog takmičara.

Takmičari na takmičenje donose/ koriste pribor, alat i materijal potreban za izradu praktičnog rada. Materijal za rad osiguravaju takmičari prema popisu materijala koji određuje nositelj područja. Popis potrebnog pribora, alata i materijala bit će dostavljen **30 dana** prije početka takmičenja.

Na općinskom/ gradskom takmičenju, takmičari na temelju radioničkih crteža izrađuju tehničku tvorevinu prema zadanom zadatku u vremenu od 2 školska sata (90 min) s pauzom od 10 minuta nakon prvih 45 minuta. Za vrijeme pauze rad se prekida, a počinje nakon odobrenja predsjednika ocjenjivačke komisije.

Plasman na kantonalno takmičenje ostvaruju ekipe koje osiguraju plasman prema utvrđenom kriteriju.

PRILOZI

Ako ekipa koja je pobijedila na općinskom/ gradskom nivou takmičenja ne može sudjelovati na kantonalnom nivou takmičenja, organizator općinskog/gradskog nivoa natjecanja dužan je o tome izvijestiti organizatora kantonalnog nivoa takmičenja.

Ako jedan takmičar iz ekipe koja se plasirala na kantonalno takmičenje nije u mogućnosti doći na takmičenje, može ga zamijeniti drugi takmičar koji je sudjelovao na školskom nivou natjecanja.

Pisana obrazloženja bilo kakve izmjene u ekipama treba obavezno poslati na adresu elektronske pošte organizatora i to najkasnije **7 dana** prije početka takmičenja.

6.3. Kantonalno takmičenje:

a) Pisana provjera znanja iz nastave Tehničke kulture za razred koji učenik pohađa.

b) Pomoću dobijene tehničke dokumentacije i materijala za izradu, takmičari će potrebnim postupcima obrade i oblikovanja, u zadanom vremenu, izraditi proizvod.

Pojedine pozicije tehničke tvorevine će ocrtati na materijalu po zadanim mjerama tehničke dokumentacije.

Pomoću ručnog alata, takmičari će dodatno oblikovati proizvod do završnog izgleda.

Svaka tvorevina bi osim osnovnog oblika na sebi trebala imati dodatnu inovaciju ili dizajn do završnog izgleda.

c) Prema dobivenoj dokumentaciji i postupcima izrade proizvoda, takmičari će usmeno opisati postupak izrade, namjenu te primjenu zaštite pri radu.

Vrijeme predviđeno za provedbu kantonalnog takmičenja je:

- do 60 minuta za pisanu provjeru znanja,
- 150 minuta za izradu tehničke tvorevine,
- 10 minuta za pripremu predstavljanja tehničke tvorevine te
- do pet minuta po učeniku za usmeno predstavljanje postupka izrade tehničke tvorevine.

Takmičari na takmičenje donose/ koriste pribor, alat i materijal potreban za izradu praktičnog rada. Materijal za rad osiguravaju takmičari prema popisu materijala koji određuje nositelj područja. Popis potrebnog pribora, alata i materijala bit će dostavljen **30 dana** prije početka takmičenja.

Zadaci za pisanu provjeru znanja se moraju rješavati hemijskom olovkom ili nalivperom s plavom tintom. Upotreba obične olovke dopuštena je isključivo pri crtanju tehničkog crteža. Nisu dozvoljeni ispravci odgovora tintom ili korektorom, a ispravljene odgovori se ne vrednuju.

Pri izradi praktičnog rada na svim nivoima, takmičari će primijeniti kompetencije za rukovanje ručnim alatima i strojevima sigurnim za rad.

Oganizator takmičenja na svim nivoima dužan je svim takmičarima osigurati iste uvjete takmičenja (radna mjesta/ jedinice sa potrebnim priključcima). Za vrijeme takmičenja natjecatelji **ne mogu** upotrebljavati pribor, alat i materijal drugih takmičenja. Takmičari kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) ne smiju imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja.

Za vrijeme takmičenja mentori se ne smiju nalaziti u prostoru za takmičenje, niti na bilo koji način ometati provedbu takmičenja.

PRILOZI

Mentor za vrijeme pauze ne smije ući u prostoriju u kojoj se provodi takmičenje ali mogu razgovarati sa svojom ekipom o daljnjem toku izrade zadanog rada (van prostorije).

Na kantonalnom nivou takmičenje traje 150 min s dvije pauze (svaka u trajanju od 10 minuta nakon 50 minuta rada). Tokom pauza takmičari smiju razgovarati sa svojim mentorom i pokazati mu tehničku dokumentaciju, no mentor ne smije ući u prostor za takmičenje niti tokom takmičenja niti za vrijeme pauza.

7. VREDNOVANJE

Pisana provjera znanja iz nastave Tehničke kulture iznosi maksimalno **40 bodova**

- Zavisno od težine pitanja, ocjenjivački žiri, prije rješavanja testa, za svako pitanje provjerava broj bodova i eventualne pogreške pri kreiranju testa. (za jedan test se ne može osvojiti više od maksimalnih 40 bodova)
- Za svaki test/ razred učenici se posebno rangiraju

Praktičan rad za svoj razred takmičar radi na samom takmičenju. Praktičan rad nosi maksimalno **50 bodova**. Ocjenjivačka komisija/ žiri određuje iznos bodova prilikom vrednovanja za pojedine elemente kako je predloženo u primjeru u tabeli;

Izrada praktičnog rada:

- organizacija radnog mjesta -----	5 bodova
- pravilna upotreba alata i uređaja te primjena zaštite pri radu .. -----	10 bodova
- preciznost i urednost izrade pozicija uratka -----	10 bodova
- preciznost i urednost spajanja pozicija -----	10 bodova
- inovativnost i dizajn dovršenog uratka -----	5 bodova
- funkcionalnost uporabne tvorevine -----	10 bodova
	50 bodova
Opis postupka izrade i primjene zaštite pri radu-----	10 bodova

- sigurnost u izražavanju (govori tečno i kontinuirano izlaže)
- ispravnost tehničkog izražavanja (koristi tehnički ispravne termine i razumije zakonitosti)
- opis primjene i poboljšanja (obrazlaže najmenu proizvoda i razloge samostalno poboljšanje, upotrebljava konkretne i smislene primjere)
- odgovori na postavljena pitanja
- razumijevanje gradiva (ispravno i cjelovito objašnjava funkciju sklopa/ uređaja, međusobno povezuje pojmove i samostalno zaključuje)

Ukupno: 100 bodova

Nakon završetka takmičenja na svim nivoima organizatori takmičenja sastavljaju privremeni popis rezultata takmičenja pod šiframa koji se javno objavljuju na oglasnoj ploči. Takmičarima i njihovim mentorima dopušten je uvid u zadatke u prisustvu člana komisije.

Ako takmičari smatraju da njihovi zadaci nisu korektno vrednovani, mogu podnijeti žalbu komisiji (žiriju) isključivo u pisanom obliku u roku od 30 minuta nakon obavljenog uvida u zadatke.

Komisija je dužna odmah riješiti sve žalbe, odnosno napisati odgovore na žalbe i uručiti ih takmičarima prije objave popisa konačnih rezultata.

Nakon rješavanja svih žalbi javno se objavljuje konačni popis rezultata, nakon čega žalbe više nisu moguće.

PRILOZI

Ukupan plasman ekipe određuje se na osnovu zbira pojedinačnih rezultata (pisana provjera znanja, praktični rad, prezentacija rada) svih članova ekipe. Plasman na viši nivo takmičenja ostvaruje se ekipno.

Za pojedine oblasti mogu se dodijeliti diplome i priznanja za pojedine članove ekipa o čemu odlučuje organizator odgovarajućeg nivoa takmičenja, ali se ne ostvaruje pojedinačni plasman na viši nivo takmičenja.

Ako na općinskim/ gradskim takmičenjima ima više ekipa sa jednakim ukupnim brojem bodova rang lista uspjeha se utvrđuje tako da se kao prednost uzima broj bodova na testu potom predstavljanju praktičnog rada. Ako i dalje ima više ekipa sa jednakim brojem bodova, lista se utvrđuje prema većem broju bodova za praktični rad za svaki razred, a nakon toga za prezentaciju rada.

Bolji poredak u slučaju jednakog broja bodova na kantonalnom takmičenju ostvaruje ekipa koja je imala više bodova na općinskim/gradskim takmičenjima odnosno u skladu sa Pravilnikom o organizaciji takmičenja učenika osnovnih škola.

8. OPREMA I PRIBOR

Oprema i pribor jednaki su za sve nivoe takmičenja. Na svim nivoima organizator i mentori učenika su dužni osigurati:

- a) ručni alat i pribor za obradu materijala, potrebne strojeve sigurne za rad takmičara,
- b) tehničku dokumentaciju i materijal za izradu tehnicke tvorevine za svakog takmičara.

9. OSTALO

Na sva pitanja koja ovdje nisu navedena primjenjuju se odredbe ovih Pravila.

broj škola	GRAD/OPĆINA	% škola	% škola kantonalno	broj ekipa	broj učenika
1	SAPNA	1,15	3,33	1	5
1	TEOČAK	1,15	3,33	1	5
2	DOBOJ ISTOK	2,30	3,33	1	5
2	KLADANJ	2,30	3,33	1	5
3	ČELIĆ	3,45	3,33	1	5
5	BANOVIĆI	5,75	6,67	2	10
5	KALESIJA	5,75	6,67	2	10
7	GRADAČAC	8,05	10,00	3	15
8	LUKAVAC	9,20	10,00	3	15
8	SREBRENİK	9,20	10,00	3	15
9	ŽIVINICE	10,34	10,00	3	15
11	GRAČANICA	12,64	10,00	3	15
25	TUZLA	28,74	20,00	6	30

150

plasman na kantonalno

PRILOZI

takmičenje prema ključu

plasman na kantonalno takmičenje ostvaruju ekipe koje na općinskim/ gradskim takmičenjima osvoje mjesta koja omogućavaju daljnji plasman - prema tablici gore

PRILOZI

OPĆINA / GRAD		ŠKOLA	RAZRED					5	6	7	8	9	5	5,75
			5	6	7	8	9							
1	BANOVIĆI	1	OŠ "Banovići Selo" Banovići	1	1	1	1	1	1	1	5			
2	BANOVIĆI	2	OŠ "Banovići" Banovići	1	1	1	1	1	1	1	5			
3	BANOVIĆI	3	OŠ "Grivice" Banovići	1	1	1	1	1	1	1	5			
4	BANOVIĆI	4	OŠ "Seona" Banovići	1	1	1	1	1	1	1	5			
5	BANOVIĆI	5	OŠ "Treštenica" Banovići	1	1	1	1	1	1	1	5	5	5,75	
												25		
6	ČELIĆ	1	OŠ " Čelić" Čelić	1	1	1	1	1	1	1	5			
7	ČELIĆ	2	OŠ "Humci" Čelić	1	1	1	1	1	1	1	5			
8	ČELIĆ	3	OŠ "Vražići" Čelić	1	1	1	1	1	1	1	5	5	3,45	
												15		
9	DOBOJ ISTOK	1	OŠ "Brijesnica" Doboj Istok	1	1	1	1	1	1	1	5			
10	DOBOJ ISTOK	2	OŠ "Klokotnica" Doboj Istok	1	1	1	1	1	1	1	5	5	2,30	
												10		
11	GRAČANICA	1	"Druga OŠ" Gračanica	1	1	1	1	1	1	1	5			
12	GRAČANICA	2	OŠ "Doborovci" Gračanica	1	1	1	1	1	1	1	5			
13	GRAČANICA	3	OŠ "Džakule" Gračanica	1	1	1	1	1	1	1	5			
14	GRAČANICA	4	OŠ "Hasan Kikić" Gračanica	1	1	1	1	1	1	1	5			
15	GRAČANICA	5	OŠ "Lukavica" Gračanica	1	1	1	1	1	1	1	5			
16	GRAČANICA	6	OŠ "Malešići" Gračanica	1	1	1	1	1	1	1	5			
17	GRAČANICA	7	OŠ "Miričina" Gračanica	1	1	1	1	1	1	1	5			
18	GRAČANICA	8	OŠ "Orahovica G." Gračanica	1	1	1	1	1	1	1	5			
19	GRAČANICA	9	OŠ "Orahovica" Gračanica	1	1	1	1	1	1	1	5			
20	GRAČANICA	10	OŠ "Soko" Gračanica	1	1	1	1	1	1	1	5			
21	GRAČANICA	11	OŠ "Stjepan Polje" Gračanica	1	1	1	1	1	1	1	5	5	12,64	
												55		
22	GRADAČAC	1	OŠ "Dr.S.beg Bašagić" Gradačac	1	1	1	1	1	1	1	5			
23	GRADAČAC	2	OŠ "E. Mulabdić" Međida Donja	1	1	1	1	1	1	1	5			
24	GRADAČAC	3	OŠ "H. Kreševljaković"Gradačac	1	1	1	1	1	1	1	5			
25	GRADAČAC	4	OŠ "Hasan Kikić" Gradačac	1	1	1	1	1	1	1	5			

PRILOZI

26	GRADAČAC	5	OŠ "Ivan G.Kovačić" Gradačac	1	1	1	1	1	5		
27	GRADAČAC	6	OŠ "M.Ć.Ćatić" Zelinja Donja	1	1	1	1	1	5		
28	GRADAČAC	7	OŠ "M.K.Ljubušak" Srnice Donje	1	1	1	1	1	5	5	8,05
										35	
29	KALESIJA	1	OŠ "Kalesija" Kalesija	1	1	1	1	1	5		
30	KALESIJA	2	OŠ "Memići" Kalesija	1	1	1	1	1	5		
31	KALESIJA	3	OŠ "Rainci Gornji" Kalesija	1	1	1	1	1	5		
32	KALESIJA	4	OŠ "Tojšići" Kalesija	1	1	1	1	1	5		
33	KALESIJA	5	OŠ "Vukovije" Kalesija	1	1	1	1	1	5	5	5,75
										25	
34	KLADANJ	1	OŠ "Kladanj" Kladanj	1	1	1	1	1	5		
35	KLADANJ	2	OŠ "Stupari" Kladanj	1	1	1	1	1	5	5	2,30
										10	
36	LUKAVAC	1	OŠ "Dobošnica" Lukavac	1	1	1	1	1	5		
37	LUKAVAC	2	OŠ "Gnojnica" Lukavac	1	1	1	1	1	5		
38	LUKAVAC	3	OŠ "Lukavac Grad" Lukavac	1	1	1	1	1	5		
39	LUKAVAC	4	OŠ "Lukavac Mjesto" Lukavac	1	1	1	1	1	5		
40	LUKAVAC	5	OŠ "Poljice" Lukavac	1	1	1	1	1	5		
41	LUKAVAC	6	OŠ "Prokosovići" Lukavac	1	1	1	1	1	5		
42	LUKAVAC	7	OŠ "Puračić" Lukavac	1	1	1	1	1	5		
43	LUKAVAC	8	OŠ "Turija" Lukavac	1	1	1	1	1	5	5	9,20
										40	
44	SAPNA	1	OŠ "Sapna" Sapna	1	1	1	1	1	5	5	1,15
										5	
45	SREBRENİK	1	"Druga OŠ" Srebrenik	1	1	1	1	1	5		
46	SREBRENİK	2	"Prva OŠ" Srebrenik	1	1	1	1	1	5		
47	SREBRENİK	3	OŠ "Duboki Potok" Srebrenik	1	1	1	1	1	5		
48	SREBRENİK	4	OŠ "Podorašje" Srebrenik	1	1	1	1	1	5		
49	SREBRENİK	5	OŠ "Rapatnica" Srebrenik	1	1	1	1	1	5		
50	SREBRENİK	6	OŠ "Sladna" Srebrenik	1	1	1	1	1	5		
51	SREBRENİK	7	OŠ "Špionica" Srebrenik	1	1	1	1	1	5		
52	SREBRENİK	8	OŠ "Tinja" Srebrenik	1	1	1	1	1	5	5	9,20
										40	
53	TEOČAK	1	OŠ "Teočak" Teočak	1	1	1	1	1	5	5	1,15

PRILOZI

								5		
54	TUZLA	1	Centar za rehabilitaciju s i g Tuzla							
55	TUZLA	2	OŠ "Gornja Tuzla" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
56	TUZLA	3	OŠ "Tušanj" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
57	TUZLA	4	OŠ "Brčanska Malta" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
58	TUZLA	5	OŠ "Breške" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
59	TUZLA	6	OŠ "Bukinje" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
60	TUZLA	7	OŠ "Centar" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
61	TUZLA	8	OŠ "Husino" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
62	TUZLA	9	OŠ "Jala" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
63	TUZLA	10	OŠ "Kiseljak" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
64	TUZLA	11	OŠ "Kreka" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
65	TUZLA	12	OŠ "Lipnica" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
66	TUZLA	13	OŠ "Mejdan" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
67	TUZLA	14	OŠ "Miladije" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
68	TUZLA	15	OŠ "Mramor" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
69	TUZLA	16	OŠ "Novi Grad" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
70	TUZLA	17	OŠ "Pasci" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
71	TUZLA	18	OŠ "Pazar" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
72	TUZLA	19	OŠ "Podrinje" Mihatovići Tuzla	1	1	1	1	1	5	
73	TUZLA	20	OŠ "Simin Han" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
74	TUZLA	21	OŠ "Sjenjak" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
75	TUZLA	22	OŠ "Slavinovići" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
76	TUZLA	23	OŠ "Solina" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
77	TUZLA	24	OŠ "Sv.Franjo" Tuzla	1	1	1	1	1	5	
78	TUZLA	25	PU RPI Tuzla	1	1	1	1	1	5	5 28,74
								120		
79	ŽIVINICE	1	"Druga osnovna škola" Živinice	1	1	1	1	1	5	
80	ŽIVINICE	2	"Prva osnovna škola" Živinice	1	1	1	1	1	5	
81	ŽIVINICE	3	OŠ "Bašigovci" Živinice	1	1	1	1	1	5	
82	ŽIVINICE	4	OŠ "Dubrave" Živinice	1	1	1	1	1	5	
83	ŽIVINICE	5	OŠ "Đurđevik" Živinice	1	1	1	1	1	5	
84	ŽIVINICE	6	OŠ "Gračanica" Živinice	1	1	1	1	1	5	
85	ŽIVINICE	7	OŠ "Šerići" Živinice	1	1	1	1	1	5	
86	ŽIVINICE	8	OŠ "Višća" Živinice	1	1	1	1	1	5	
87	ŽIVINICE	9	OŠ "Živinice Gornje" Živinice	1	1	1	1	1	5	5 10,34

broj učesnika po školama na općinskim / gradskim takmičenjima

BODOVNA LISTA školska 20 . / 20 .							
BROJ EKIPE	ORGANIZACIJA RADNOG MJESTA (5 BODOVA)	PRAVILNA UPOTREBA ALATA I STROJEVA TE PRIMJENA ZAŠTITE NA RADU (10 BODOVA)	PRECIZNOST I UREDNOST IZRADE POZICIJE RADA (10 BODOVA)	UREDNOST SPAJANJA POZICIJE RADA	FUNKCIONALNOST (10 BODOVA)	INOVATIVNOST I DIZAJN DOVRŠENOG RADA (5 BODOVA)	UKUPNO (50 BODOVA)

Propozicije za takmičenje učenika iz Likovne kulture srednjih škola sa područja TK

Takmičenje iz Likovne kulture srednjih škola TK održat će se ___ u **JU MŠ Građevinsko geodetskoj** prema slijedećim propozicijama:

- Likovno područje u kojem se učenici takmiče je: slikarstvo

- Učenici učestvuju u takmičenju tako što dolaze i rade na licu mjesta, pa je potrebno da svako donese likovno-tehnička sredstva potrebna za rad (realizaciju) prema području koje je navedeno dalje u tekstu.

- Iz jedne škole se može takmičiti dva (2) učenika iz navedenog likovnog područja.

Prema likovnom području, likovno –tehnička sredstva i zadaci su:

SLIKARSTVO

Likovno – tehnička sredstva: papir, platno, karton, tempere, akvarel, kolaž, pastel, akrilik, lavirani tuš i sl.

Zadatak: rad (realizacija) na osnovu posmatranja na licu mjesta (mrtva priroda i portret)

PRILOZI

Nastavnik koji vodi organizaciju i praćenje takmičenja : Merima Turbić Mahmutović, profesor u JUMS Građevinsko-geodetska škola Tuzla

Vrijeme rada za sve takmičare je 3 h (sata) ili 180 minuta

Upute za nastavnike: Nastavnici nakon prijave učenika dežurnim nastavnicima, u školi domaćinu, treba da se povuku izvan područja takmičenja.

Takmiče se učenici od 1. do 4. razreda srednjih škola.

Neophodno je da se pošalje ime i prezime učenika i ime i prezime nastavnika koji će doći sa učenicima. Samo prijavljeni učenici mogu učestvovati na takmičenju. Ukoliko prijavljen učenik ne može učestvovati škola je dužna pravovremeno obavijestiti komisiju da bi se pravovremeno izvršila zamjena učenika.

Informacije se šalju na kontakt email: gradjevinska.tuzla@montk.ba

Prijave slati na naznačeni mail i vrijeme za slanje prijave je sedam dana prije takmičenja (nakon označenog datuma i vremena prijave se neće uzimati u razmatranje).

Dolazak i prijava učesnika je od 09.30 – 10.00h.

Termin održavanja takmičenja je __u vremenu od 10:00 do 13:00 sati.

Proglašenje rezultata takmičenja i dodjela diploma je u periodu od 14:00 do 15:00 sati.

Za organizaciju takmičenja zadužene su osobe:

1. Merima Ibrišimović, profesorica u JU Gimnaziji „Meša Selimović“ Tuzla,
2. Merima Turbić Mahmutović, profesor u JUMS Građevinsko-geodetska škola Tuzla i
3. Zumra Šahović, stručni savjetnik za obrazovanje PZ TK Tuzla.

Komisiju za ocjenjivanje čini 6 članova nastavnika osnovnih škola (čiji učenici se ne takmiče):

Pravo uvida u rad i eventualno podnošenje prigovora takmičarskoj komisiji na preliminarne rezultate takmičenja ima takmičar.

Konačna rang lista treba da sadrži tačno navedeno osvojeno mjesto i broj bodova, ime i prezime učenika, naziv škole iz koje učenik dolazi, kao i ime i prezime mentora.

Kompletan Izvještaj o sprovedenom takmičenju komisija je dužna dostaviti Pedagoškom zavodu najkasnije pet dana od dana takmičenja. (szumra@pztz.ba)

Napomena: Bilten kantonalnog takmičenja potrebno da škola domaćin obavezno dostavi u elektronskoj formi školama učesnicama na takmičenju, radi vjerodostojnog dokaza o učešću i plasmanu na kantonalnom takmičenju.

PRILOZI

NAPOMENA:

- Prva tri mjesta trebaju biti jasno definisana koliko god je moguće, a koristeći prethodno date upute (bez dijeljenja prvih mjesta od strane više učenika).
- Komisija zadužena za svu organizaciju takmičenja je: Merima Ibrišimović, Merima Turbić Mahmutović.
- U prilogu tabela za vrednovanje postignuća na takmičenju

Propozicije za takmičenje učenika iz Likovne kulture osnovnih škola sa područja TK

Takmičenje iz Likovne kulture osnovnih škola TK održat će se **05. 04. 2023.godine u JU OŠ Brčanska Malta** prema slijedećim propozicijama:

- Takmiče se učenici od 6. do 9.razreda osnovnih škola.
- Iz jedne škole može se takmičiti jedan (1) učenik iz navedenog likovnog područja.
- Likovno područje u kojima se učenici takmiče su: **slikarstvo**
- Učenici donese likovno-tehnička sredstva neophodna za rad prema području koje je navedeno dalje u tekstu.

Prema likovnom području, likovno –tehnička sredstva i zadaci su:

Likovno – tehnička sredstva: papir, platno, karton, tempere, akril, akvarel, kolaž, pastel i sl.
Po mogućnosti donijeti i čvrstu podlogu (daska, karton i sl.), ukoliko se slika na platnu.

Zadatak : rad na osnovu posmatranja na licu mjesta (mrtva priroda)

Upute za nastavnike:

Neophodno je da se pošalje ime i prezime učenika i ime i prezime nastavnika koji će doći sa učenicima. Samo prijavljeni učenici mogu učestvovati na takmičenju. Ukoliko prijavljeni učenik ne može učestvovati, škola je dužna pravovremeno obavijestiti Komisiju o eventualnoj zamjeni.

Informacije se šalju na kontakt email: **os.brcanskamalta@montk.gov**.

Prijave slati na naznačeni mail i vrijeme za slanje prijava je sedam dana prije takmičenja (nakon označenog datuma i vremena prijave se neće uzimati u razmatranje).

PRILOZI

Dolazak i prijava učesnika je od 09.30 – 10.00h.

Nastavnici nakon prijave učenika dežurnim nastavnicima, u školi domaćinu, treba da se povuku izvan područja takmičenja.

Vrijeme rada za takmičare je od 10:00 do 13:00 sati.

Proglašenje rezultata takmičenja i dodjela diploma je u periodu od 14:00 do 15:00 sati.

Nastavnici koji vode organizaciju i praćenje takmičenja su:

Selma Hodžić, Merima Ibrišimović i Indira Jaranović.

Za organizaciju takmičenja zadužene su osobe:

1. Selma Hodžić, profesorica u JU OŠ „Brčanska Malta“ Tuzla
2. Merima Ibrišimović, profesorica u JU Gimnaziji „Meša Selimović“ Tuzla,
3. Zumra Šahović, stručni savjetnik za obrazovanje PZ TK Tuzla.

Komisiju za ocjenjivanje čini 6 članova nastavnika osnovnih škola (čiji učenici se ne takmiče):

Pravo uvida u rad i eventualno podnošenje prigovora takmičarskoj komisiji na preliminarnu rezultate takmičenja ima takmičar.

Konačna rang lista treba da sadrži tačno navedeno osvojeno mjesto i broj bodova, ime i prezime učenika, naziv škole iz koje učenik dolazi, kao i ime i prezime mentora.

Kompletan Izvještaj o sprovedenom takmičenju komisija je dužna dostaviti Pedagoškom zavodu najkasnije pet dana od dana takmičenja. (szumra@pztz.ba)

Napomena: Bilten kantonalnog takmičenja potrebno da škola domaćin obavezno dostavi u elektronskoj formi školama učesnicama na takmičenju, radi vjerodostojnog dokaza o učešću i plasmanu na kantonalnom takmičenju.

NAPOMENA:

- Prva tri mjesta trebaju biti jasno definisana koliko god je moguće, a koristeći prethodno date upute (bez dijeljenja prvih mjesta od strane više učenika).

- Komisija zadužena za svu organizaciju takmičenja je: direktorica škole Brčanska Malta i Zumra Šahović, stručni savjetnik za obrazovanje PZ TK Tuzla.

- U prilogu tabela za vrednovanje postignuća na takmičenju

PRILOZI

KANTONALNO TAKMIČENJE TURSKI JEZIK (drugi strani jezik)

Datum održavanja takmičenja:

Mjesto održavanja takmičenja:

Termin održavanja takmičenja:

1. Ciljne grupe/ učesnici takmičenja – propozicije takmičenja
Učenici VII, VIII i IX razreda osnovnih škola koje izučavaju turski jezik.
2. Kategorije/ oblasti takmičenja/ test (struktura testa)
Na takmičenje će biti pozvano po tri učenika iz VII, VIII i IX razreda iz svake škole. Ispit će biti izrađen u okvirima evropskog referentnog okvira za jezike i sastojat će se iz pismenog dijela, u obliku testa. Tokom izrade testa učenici će prema kategorijama biti raspoređeni u učionice gdje će ispit nadgledati po jedan dežurni natavnik.

Ispiti će biti pripremljeni za razrede prema stepenima:

- VII razred   stepen A1.2.
- VIII razred   stepen A2.1
- IX razred   stepen A2.2.

Učenici će raditi testove za određivanje stečenih znanja iz čitanja i pisanja.

3. Dinamika takmičenja:
  - Članovi komisije donijet će zapečaćene testove koji se neće otvarati do početka samog takmičenja.
  - Učenici će se zajedno sa svojim nastavnicima turskog jezika ili roditeljima prijaviti dežurnom nastavniku na ulazu u školu na dan takmičenja. Nakon toga će u holu sačekati da ih članovi komisije pozovu u učionice koje su spremne za takmičare.
  - Pismeni dio ispita traje 90 minuta. Takmičenje će se održati u tri kategorije i za to će biti obezbijeđene tri učionice gdje će biti raspoređena po tri člana komisije , a predsjednik komisije će nadgledati sam tok takmičenja.
  - Pregled testova vršit će komisija u kojem će se nalaziti profesori Turskog jezika i književnosti i to u sastavu: predsjednik i 3 člana.
  - Rezultati takmičenja se očekuju **pola sata** nakon završetka takmičenja .
  - U tom periodu učenici će imati pauzu za ručak.
  - Ukoliko dva ili više takmičara osvoje isti broj bodova, njihov konačan poredak na rang-listi određuje se nakon što takmičari urade dodatni zadatak – 10 pitanja koje

PRILOZI

- učenici rade 20 minuta. Ova odredba se odnosi samo na prva tri mjesta na rang – listi. Ostali takmičari u istoj situaciji dijele dato mjesto.
- Predsjednik komisije postavlja preliminarnu listu na oglasnu ploču ili vidno mjesto škole domaćina takmičenja.
  - Učesnik takmičenja ima pravo na uvid u rad ili žalbu 2 sata nakon objavljivanja preliminarne liste. U slučaju pisanog prigovora, potrebno je navesti broj zadatka i obrazloženje zašto se ulaže prigovor. Sve eventualne žalbe od strane učenika, nastavnika ili škole dostaviti na zvaničnu e.mail adresu odgovorne osobe : saraybosna@yee.org.tr ili popunjavanje obrasca za žalbe na licu mjesta.
  - Nakon rješavanja svih žalbi predsjednik Komisije objavljuje konačnu rang-listu na oglasnu ploču ili vidno mjesto škole domaćina takmičenja.
  - Poslije objavljivanja Konačne rang-liste žalbe se ne uzimaju u razmatranje.
  - Konačne rang liste će biti dostupne i na stranicama.....

Proglašenje rezultata na nivou Kantona

Nivo takmičenja za VII razred je A1.2.

Proglašavaju se pobjednici takmičenja za mjesta:

- 1.
- 2.
- 3.

Nivo takmičenja za VIII razred je A2.1.

Proglašavaju se pobjednici takmičenja za mjesta:

- 1.
- 2.
- 3.

Propozicije za takmičenje učenika iz Zdravstvene njege srednjih škola sa područja TK

Tuzla, februar 2024. godine

Pravo učešća na Takmičenju imaju svi redovni učenici 1 i 2 razreda srednjih škola TK koje obrazuju učenike/ce za zanimanje/kvalifikaciju Medicinska sestra opšte njege/Medicinski tehničar opšte njege, a prema utvrđenim kriterijima.

Školska takmičenja održavaju se istovremeno u svim srednjim školama u Tuzlanskom kantonu koje obrazuju učenike/ce za zanimanje/kvalifikaciju Medicinska sestra opšte njege/medicinski tehničar opšte njege.

Školsko takmičenje provodi komisija koja se sastoji od tri člana, nastavnika struke(u pravilu iz redova nastavnika zdravstvene njege). Školska komisija će na osnovu rezultata pisane provjere formirati listu za kantonalno takmičenje. U slučaju da dva ili više učenika imaju isti/najveći broj bodova, prednost za kantonalno takmičenje dobija učenik koji je riješio prvih 30 pitanja, o čemu će odlučivati komisija. Tom učeniku se dodaje 0,1 bod, kao učeniku koji je ostvario prednost. Školsku komisiju imenuje direktor škole u skladu sa opštim uputama takmičenja. Školsko takmičenje traje 60 minuta bez prekida.

Testove za školska takmičenja izradit će školska komisija koju imenuje direktor škole.

PRILOZI

Na osnovu rezultata školskih takmičenja iz zdravstvene njege, formirati ekipe za kantonalno, i to da po jedan učenik svakog razreda spram broja upisanih odjeljenja u toj školi ostvaruje plasman na kantonalno takmičenje.

Domaćinstvo kantonalnog takmičenja se utvrđuje na kantonalnom Aktivu direktora srednjih škola.

Napominjemo da su takmičenja učenika na dobrovoljnoj osnovi.

Literatura za školska takmičenja:

- O.RIFIJA,R.FADILA,S.ĐUKA Zdravstvena njega 1 (80%)
- O.RIFIJA,R.FADILA,S.ĐUKA Zdravstvena njega 2 (80%)

Upute komisiji za pregled radova na kantonalnom nivou:

Ocjenjivačku komisiju na kantonalnom nivou će činiti mentori učenika, i u pravilu neparan broj članova - najmanje 5, a najviše 7 članova.

Nakon održanog kantonalnog takmičenja zadatak komisije je da istakne preliminarne rezultate takmičenja, na koje učesnici/učenici imaju pravo uvida i eventualne žalbe, a nakon toga komisija objavljuje konačne rang liste.

U slučaju da se desi da imamo učenike sa istim brojem bodova, preporučuje se komisiji da timski ponovo pregleda radove i utvrdi preciznije rezultate testa/zadataka, kojima će dobiti bodovnu razliku na rang listi (u pravilu, ako je moguće). U slučaju da dva ili više učenika imaju isti/najveći broj bodova, prednost za konačni uspjeh dobija učenik koji je riješio prvih 30 pitanja, o čemu će odlučivati komisija. Tom učeniku se dodaje 0,1 bod, kao učeniku koji je ostvario prednost u broju ostvarenih bodova, ako se i tu desi ujednačenost onda se daje prednost onom koji je u drugih 20 pitanja uradio bolje. Tom učeniku se dodaje 0,1 bod, kao učeniku koji je ostavrio bolji plasman. Ako i tada učenici budu izjednačeni dat će se dodatni test za određivanje prva tri rangirana učenika. Test sadrži pet pitanja, sa vremenom izrade od 15 min. Potom slijedi proglašenje pobjednika te dodjela diploma/zahvalnica.

Testove za kantonalna takmičenja izradit će organizator takmičenja, Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona.

Konačna rang lista treba da sadrži tačno navedeno osvojeno mjesto i broj bodova, ime i prezime učenika, naziv škole iz koje učenik dolazi, kao i ime i prezime mentora.

NAPOMENA:

Prva tri mjesta trebaju biti jasno definisana koliko god je moguće, a koristeći prethodno date upute (u pravilu, bez dijeljenja prvih mjesta od strane više učenika).

TEHNIČKI DETALJI:

Vrijeme izrade testa na kantonalnom takmičenju je 90 minuta. Takmičenja po pravilu treba početi u 10:00 sati. Prijave učesnika trebaju biti od 09:20 - 09:50.

Škola domaćin takmičenja je obavezna obezbijediti dežurne nastavnike u prostorijama

PRILOZI

predviđenim za rad, u kojima se ne smije nalaziti bilo koja vrsta nastavnih sredstava i pomagala. Također svaki test treba biti šifriran, a šifre će domaćin takmičenja unaprijed pripremiti.

Napominjemo da su takmičenja učenika na dobrovoljnoj osnovi.

Literatura za školska takmičenja:

- O.RIFIJA,R.FADILA,S.ĐUKA Zdravstvena njega 1 (70%)
- O.RIFIJA,R.FADILA,S.ĐUKA Zdravstvena njega 2 (70%)
- Druga dostupna literatura iz područja Zdravstvene njege (30%)

DOSTAVLJENO:

1 x Arhivi

1 x Evidenciji

1x Arhivi

DIREKTOR